

ALMA 80, COLLEGE GELD 15000, OF BEIDE ?

VETO

Weekblad. Jg. 8. '81-'82. Nr. 1. 31 augustus.
V.u. Paul Heydens. Van Evenstraat 2 D, 3000 Leuven

ALGEMENE STUDENTENRAAD

Besparingen p. 3

Wegwijs in Leuven
p. 12-13

Interview met Logos
rond Avant-Garde p. 17

Overzicht van
VETO '80-'81 p.22-23

Zoals iedereen natuurlijk al weet ...

De Somer herkozen !

Rector De Somer. In volgend nummer een interview met hem.

's Nachts kouder dan buiten?

Alvast niet op dinsdag 13 oktober in de zaal Stella, waar de Kreuners er wel voor zullen zorgen de temperatuur met een aanzienlijk aantal graden op te drijven.

De Kreuners dus, voor de eerste maal in Leuven tijdens de "Expo-79" samen met de, intussen in 'The Plant' herdoopte, 'Kommeniste'. Een kleine 250 aanwezigen. Het oordeel is bijna unaniem positief. Sindsdien voortdurende groei in populariteit en kwaliteit. De Kreuners worden een gewaardeerde Live-act. Voorprogramma van The Members, The Pretenders, UB 40, Linton Kwesi Johnson, Q-tips, Lene Lovich. Samen met Nick Tesco en zijn Members in Amsterdam : lof vanwege muziekkrant Oor. Ondertussen enkele personeelswijzigingen. Opname van eerste

singles : "Nummer één" en "Nee o nee". Redelijk succes. Begin dit jaar een elpee "'s Nachts kouder dan buiten". Pers en publiek dan niemand positief. Werchter '81 : één der beste optredens van het festival. Manager Joe Robeyns : de Kreuners staan nu op een hoogtepunt. Conclusie : niet te missen.

De Kreuners treden op in de zaal Stella (Vaartstraat) op dinsdag 13 oktober, voorafgegaan en gevolgd door een TD (optreden omstreeks 22 uur). Toegangsprijs : 60/80 fr. Organisatie : VTK.

VOLGENDE VETO

Volgende VETO verschijnt op 8/10.
Redactie op 21/9.
Artikels moeten binnen op 28/9.
Aktualiteitsartikels (uitsluitend) op 5/10.

Advertenties worden ingewacht tot 28/9.
Zoekertjes tot 1/10.

Dank u.

Studentensport aan de K.U.Leuven

Voor de (fysieke) ontspanning en sport van de Leuvense studenten stelt de universiteit terreinen en zalen ter beschikking.

Het Sportsecretariaat organiseert vanaf de eerste week geleide oefeningen en initiaties in een 30-tal verschillende sporttakken : aikido, atletiek, badminton, basket, boksen, gymnastiek, toestelturnen, handbal, hockey, indoor-training, jazzgymnastiek, judo, karaté, korfbal, krachtbal, kunstduiken, oriënteringsloop, powertraining, roeien, rugby, schermen, schieten, tafeltennis, trampoline, voetbal, volley, waterpolo, zwemmen.

Voor al deze sporttakken wordt op bepaalde uren initiatie of training gegeven. Elke student ingeschreven aan de universiteit kan hiervan gebruik maken. Men hoeft daarvoor geen topatleet of geen

"sportkotte" te zijn. Er zijn sporttakken voor elk wat wils. Een uurtje indoor circuittraining voor de algemene conditie, een uurtje gewone gymnastiek, wat badminton of tafeltennis, een uurtje tennis.

Allemaal mogelijk voor de houders van een sportkaart 1981-1982.

Bovendien biedt de universiteit nog mogelijkheden tot het beoefenen van :
- alpinisme met de LUAK
- speleologie met SPEKUL
- zweefvliegen : twee vluchtsimulatoren en 4 eigen zweefstoelen van de Leuvense Universitaire Aeroclub
- diepzeeduiken met Poseidon Leuven
- valschermspringen : er wordt een nieuwe opleidingskursus georganiseerd van 19 tot 30 oktober 1981 (elke avond gedurende 10 dagen)
- wielrennen met de Univer-

sitaire Club
- ski : er wordt een skivakantie voor studenten en personeel georganiseerd van 22 december 1981 tot 3 januari 1982 in Italië (Aosta - Pila).

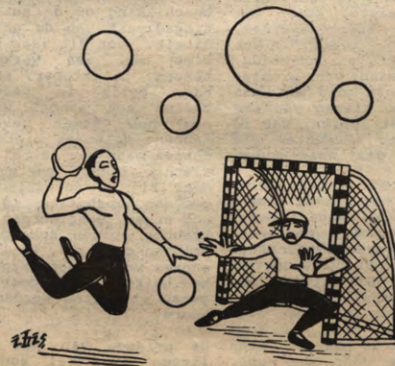
Over al deze sporttakken

kan U meer uitleg bekomen op het Sportsecretariaat. Universitair Centrum voor Lichamelijke Opleiding en Sport (nieuw gebouw) Tervuursevest 101 (op de ringlaan) te Heverlee

Het secretariaat is elke weekdag (niet op zaterdag) open van 9 tot 12 en van 13 tot 18 uur. Daar kan u inschrijven voor één of meerdere sporttakken. Prijs voor een sportkaart : 150 fr of 300 fr (indien u ook tennis wilt spelen) verzekering inbegrepen. Vergeet niet een pasfoto en uw studentenkaart mee te brengen.

Het Sportsecretariaat doet ook beroep op goede clubspeelers om deel uit te maken van de universitaire representatieve ploegen die deelnemen aan de universitaire kampioenschappen.

De Sportraad der Leuvense studenten organiseert ook interfacultaire competities en een bekercompetitie. Uw kring of uw peda kunnen misschien uw hulp goed gebruiken. Wendt u tot de sportafgevaardigde van uw kring.

Scorpio :

De lokale radio op 101,6

Misschien is het wel zinnig om radio Scorpio nog's voor te stellen. Al was het maar om de grote groep nieuwe bewoners van de stad Leuven, met name de grote zwerm studenten die dezer dagen voor het eerst in Leuven neerstrijkt, op de hoogte te brengen van het bestaan van zoiets als een lokale radio voor Leuven, die je elke dag terug kan vinden op de 101,6 Mhz van de FM-band.

Voorgaande betekent zeker niet dat SCORPIO een studentenzender is of wil zijn. Aan de grondslag van Scorpio ligt precies de verzuiming om de twee bevolkingsgroepen die Leuven rijk is, nl. Leuvenaars en studenten, dicht bij elkaar te brengen. Dit zou dan voornamelijk dienen te gebeuren via informatie-uitwisseling tussen de twee bevolkingsdelen. Daarmee is meteen ook gezegd dat Scorpio in de eerste plaats een informatiedium wil zijn, een persradio met oog voor alles wat in en rond Leuven gebeurt. "De stad dicht bij zijn bewoners brengen", zou je het kunnen noemen in het floerse reklametaalje.

Een tweede basisprincipe van Scorpio is de onafhankelijke koers die gevolgd wordt. Reeds twee jaar slaagt men erin radio te maken zonder zich te compromitteren op het commerciële vlak. Financieel is dat een niet te versnaden opdracht. Hoewel radio een relatief goedkoop medium is, in vergelijking met een krant bijvoorbeeld, blijft het toch nog steeds veel geld opslukken. Welnu, radio Scorpio is er reeds gedurende twee jaar in geslaagd zich financieel recht op te houden met als enige vorm van inkomsten datgene wat de luisteraar wou bijdragen in de vorm van stickers en

affiches die gekocht worden tegen 20 frank het stuk, of in de vorm van hun aanwezigheid op de Scorpio-festiviteiten. Belangrijk in die financiële onafhankelijkheid is uiteraard de belangeloze inzet van een 150-tal medewerkers. Hun enige beloning voor hun werk bestaat erin dat ze goede apparatuur ter beschikking krijgen, die hun in staat moet stellen op een aangename en vlotte manier radio te maken. Die mensen wordt meer verwacht dan dat ze enkel een uurtje in de week vol komen praten voor de microfoon. Bij radio maken komt namelijk heel wat meer kijken dan datgene wat dagelijks de huiskamer binnensluispt. Verder is het zo dat eenieder die zin heeft om mee te werken aan de radio dat in principe kan met dien verstande dat ze moeten voldoen aan minimale eisen in verband met stem en uitspraak, verder wordt er ook op een dosis creativiteit gerekend. Heb je zin om mee te werken stuur ons dan een briefje : Postbus 44, het adres waar u overigens voor alles terecht kan wat met SCORPIO te maken heeft (haal ook eens een sticker in huis).

Verder is het de optie van Scorpio om de nationale zenders aan te vullen op lokaal vlak. Op de eerste plaats gebeurt dat op in-

formatief vlak. Een aantal groepen krijgen op de BRT geen toegang tot de microfoon. Ik doel dan meer bepaald op het homoprogramma en het vrouwenprogramma van Scorpio. Uiteraard is er ook de lokale Leuvense aktualiteit die nauwgezet gevolgd wordt. Ook op muzikaal gebied kan die lijn doorgetrokken worden: een aantal genres wordt op zijn zachtst gezegd nogal stiefvaderlijk behandeld op de officiële radio, ik denk dan aan jazz, experimentele muziek, reggae of modernistische muziekvormen zoals daar zijn de diverse waves.

Van bij de start van Scorpio was het steeds de bedoeling radio te maken die zo dicht mogelijk bij de luisteraar aansloot. Een mooie idee uiteraard, maar tevens een technisch probleem. Aan dat probleem is hard gewerkt de voorbije vakantie. En met blijdschap kunnen wij u aankondigen dat we zeer snel telefoon zullen verwerven en dat we ondertussen over de nodige apparatuur beschikken om vanuit gelijk welk punt in het Leuvense direkt uit te zenden. Dat gebeurde voor het eerst op vrijdag 21 augustus ter gelegenheid van het Scorpio zomerfeestijn 81. De optredens van het Punaisecombo en van Gerry and the Hatricks gingen toen rechtstreeks vanuit het stadspark de huiskamer in. Een historisch moment in de geschiedenis van Scorpio, welks gejuich tewegebracht bij de op dat moment rond een portatieve verzamelde Scorpio-medewerkers. In de toekomst mag je onze antenne op de meest onmogelijke plaatsen te velde verwachten. Hopelijk horen we jouw stem dan ook eens op de 101,6 Mhz.

Erik Van Grieken

Raadpleeg de zwarte lijst

Sociale Raad deed onderzoek huisvesting

Begin oktober start het nieuwe academiëjaar aan onze universiteiten. In Antwerpen, Brussel, Gent en Leuven wordt dus al druk naar studentenkamers gezocht. Maar dit jaar zou er in Leuven wel eens een tekort kunnen zijn.

Dat voorspelt tenminste de Sociale Raad van de Leuvense studenten. Over de studentenhuising schreef de Sociale Raad een zwartboek bijeen, met daarin de resultaten van een enquête. En die resultaten zijn niet zo schitterend. Daarom in het zwartboek ook een zwarte lijst, een lijst van kamers en huizen waarover veel klachten binnenvamen.

De enquête rond de studentenhuising in Leuven is eigenlijk een herhaling van een enquête die de Sociale Raad reeds enige jaren geleden hield en waaruit een aantal problemen naar voor kwamen. Onder andere waren er een aantal adressen waar redelijk grote moeilijkheden waren. Om de vroegere gegevens up to date te brengen heeft de Sociale Raad (A.S.R.) een

nieuwe enquête gehouden. De zwarte lijst die daaruit naar voor is gekomen heeft twee bedoelingen : enerzijds, het categoriseren van een aantal koten met een soort sterrenstelsel, van "vrij slecht" tot "doerslecht", en anderzijds, een opsomming van problemen. Ze geeft goed aan waar je bij het kiezen van een kot op moet letten. Dat is vooral voor studenten die het eerste jaar naar Leuven komen.

De meeste moeilijkheden doen zich nog steeds voor - cfr. vorige enquête - op het stuk van de bemoeizucht van de eigenaar, vooral in het geval die inwoont in het huis. Hij stelt soms een sluitingsuur voorop - na dat uur mag er geen bezoek meer zijn, of soms zelfs moet de huurder 'binnen' zijn vóór dat uur.

Verder, controle op het bezoek. Mag het andere geslacht binnen of niet ? Er zijn nogal eens problemen met de brandveiligheid. Nieuw is het verwarmingsprobleem : er waren meerdere huizen waar er in de winter maandenlang een temperatuur was van 14-15°C.

De vooruitzichten voor het nieuwe academiëjaar zijn echter, slecht. Vorig jaar waren er in oktober-november geen kamers meer ter beschikking op de huisvestingsdienst van de universiteit. Voor dit jaar voorziet men een werkelijk tekort. In oktober, november, zelfs in december zullen een aantal mensen nog geen kamer gevonden hebben. Helemaal niets. De mensen gaan een aantal zeer slechte kamers moeten nemen. Bij de verhuuring van gemeenschapshuizen is dat nog erger. Daar worden voor slechte huizen schandalige prijzen gevraagd. Er is een enorme vraag naar dergelijke huizen, die door een groep studenten worden gehuurd.

De prijzen van een kamer liggen momenteel rond de

REDACTIONEEL

"Het nieuwe jaar kondigt zich bemoedigend aan. Geen nieuwe ploeg nu, maar één die ervaring en rijkheid koppelt aan het jeugdige enthousiasme van ambitieuze medewerkers."

Bovenstaand citaat is geen gesmokkeld uittreksel uit de met embargo's beladen openingspeech van dhr. rector, maar (zoals je ziet) de aanvang van een nieuw werkingsjaar van de Veto-redactie. Op p.22-23, vind je een overzicht van wat Veto vorig jaar was. Dat maakt meer duidelijk dan deze korte tekst. Maar minder duidelijk zal je erin zien hoe Veto balanceert over moeilijke evenwichten. Enerzijds bv. wil het blad waarden verdedigen zoals het recht van enieder om naar bekwaamheid (maar wat is bekwaamheid ?) deel te nemen aan onderwijsvormen die zijn/haar mogelijkheden optimaal ontplooen. Anderzijds wil Veto verdraagzaam van opstelling zijn, bereid om velen, van verschillende opvattingen en ideologieën, aan het woord te laten. Of nog, aan de ene kant leeft bij de redactie het besef dat Veto een studentenblad is en zich dus naar de manifestaties van zijn publiek moet richten, terwijl aan de andere kant we ook wel zien dat de wereld groter is, en dat het nodig is om ook daarop een kijk te hebben.

De redactie volgt de moeilijke weg, hobbelijk, kerend, stijgend en doornig; graag bereid om iedereen krediet te geven en toch met de stille hoop een studentenblad 'van niveau' te worden (of mogen we zeggen "blijven" ?).

En toch moeten er (blijkbaar) soms serieuze concessies worden gedaan. Velen zullen opkijken van de hoeveelheid publiciteit in dit nummer. De redactie onderkent tenvolle de fundamentele immoraliteit van reclame. Doch er blijft weinig keuze. In het licht van de huidige regeringspolitiek, kan zij enkel vaststellen dat het bestaan zelf van het blad eerder vroeg dan laat zal worden bedreigd, zo zij althans geen inspanningen doet om het verderzetten van de publicatie te verzekeren.

De redactie hoopt echter het blad, ook met publiciteit, leesbaar te houden. En uiteraard kan jij daartoe bijdragen. Reacties en medewerking zijn altijd welkom. Je zal zien, zelf een stuk schrijven is een spannend ding, je moet het es proberen.

Lucien's corner

(van onze vakantiecorrespondent)

De eerste vakantiemaand zit erop, in deze tijd van economische crisis. Het kusttoerisme heeft een goede helft van 't seizoen achter de rug. Panorama had het er al over in een uitzending over de crisis bij de chartermaatschappijen, het Nieuwsblad schreef er iedere dag over, Willy Sommers en Magenta zingen erover in "BRT 2 aan zee" : de gemiddeld bemiddelde burger besteedt zijn tijdens het jaar gespaarde en gefraudeerde geld aan een dagtrip aan zee en vervoegt de files op de E5 met zijn steeds duurder rijdende auto. De zuiderse zonnelanden krijgen minder deviezen van de Belgische toerist dit jaar.

Voor de thuisblijver is het nogal een matige vakantie. Weinig zon om in te bruinen met dit overwegend koudgrijze weer. De provincie biedt wat regionaal vertier zoals een dorpskermis of een folkloristische optocht. De jeugd zit 's zondags een pint te drinken op de terrasjes. De straat ligt er verlaten bij want de burenen zijn op reis. De bioscoop draait wat banale ontspanningsfilms en brengt oude successen weer in roulatie. De kranten vullen hun komkommerkolommen met foto's van Charles en Di. De radio valt de luisteraar lastig met de zaterdagaavond-pot-pourri's op discostamp van hits uit de zestiger en zeventiger jaren. Het lijkt wel of de hitmakers ook op vakantie

zijn.

Het Belgische staatshuis houden is bezig met zijn vakantieklus : de begroting opstellen. Het gebeurt nog moeilijker dan vorige jaren. De kranten spreken al achter de rug. Panorama had het er al over in een verkiezingen in de herfst. CVP en PS bestoken mekaar met tegenstrijdige besparingsprogramma's. De behoudende pers onder leiding van zagevent Manu Ruys tracht de mening ingang te doen vinden dat Wallonië met zijn overbodig staal de schulde is. Alsof de Walen ook niet betalen voor de havens van Zeebrugge en Antwerpen en onze overtollige autowegenbruggen. De burger vreest na zijn vakantie die hij doordert heeft betaald dan verleden jaar, het politieke gelag te mogen betalen, misschien met gedevalueerde franken. Nu, iedereen moet de crisis betalen, naar godsvrucht maar vooral naar vermogen.

Leuven is stil tijdens de vakantie, met één derde van zijn bevolking thuis of op reis. De Almaklanten mogen meer afkoken in de Sedes 's middags. Enkel thesisstudenten en tweedezitters zitten nog in Leuven op hun eenzette op kot en 's avonds zoeken ze gezelschap in een van de weinige studentenkamers die nog open zijn. Anderen doorkruisen de stad op zoek naar een kot, met een adressenlijstje en een stadsplan in de hand. De trieste maand september nadert met rasse schreden.

Nog zestig keer slapen en een nieuwe academiëjaar begint...

2600 fr. gemiddeld. D.w.z. dat er heel wat boven de 3000 fr. liggen en slechts weinig rond de 2000 fr. Dat zijn uitzonderingen.

Het zwartboek van de studentenhuising bevat naast de resultaten van de enquête en de zwarte lijst ook een bijdrage van de

Leuvense wetswinkel over de huurwet en de rechten en plichten van de huurder. De brochure, zeer verzorgd uitgegeven op A4 formaat, is dertig bladzijden dik. Voor de prijs van twintig frank kan je ze krijgen op de Sociale Raad (A.S.R.), 's Meiersstr. 5, 3000 Leuven.

Sociale politiek teruggeschroefd

ETEN OP KOT!

30% besparingen in de sociale sektor

De gevolgen van een gevoelige conjunctuurinzinking in 1981 en de vooruitzichten van een slechts relatieve en trage herneming, gekoppeld aan de noodzaak van een ingrijpende saneringsoperatie", heten de oorzaken te zijn van het gevoelige ingrijpen in de overheidsfinanciën, ingrijpen dat ook voelbaar zal zijn in de universitaire wereld. Het is nu eenmaal onmogelijk om straffeloos 8 miljard (volgens sommige bronnen zal dit bedrag nog hoger oplopen) te besparen op onderwijs, zonder de kwaliteit van pedagogische en sociale voorzieningen aan te tasten. Zelfs puik herverdelingsvoorstellen kunnen lastig middelen bijcreëren.

De moeilijkheden dateren echter al van vroeger. De programmawet van maart-mei 1981 was een 'eerste' stap in de rij. Het was de bedoeling een instrument te bezorgen aan de ministerraad, om één van de grote prioriteiten van deze regering te verwezenlijken: "het wegwerken van het grote onevenwicht in de rijksbegroting". Saneren dus.

Artikel 43 van deze wet geeft een nadere bepaling van het begrip 'student'. Art. 43: In de wet van 3 augustus 1960 (1) was er geen behoefte aan het begrip 'student' nader te definiëren. Met de wet van 27 juli 1971 werd de term 'regelmatig ingeschreven student' ingevoerd en is sindsdien één van de basiselementen voor de financiering van de universitaire instellingen. Doctoraatsstudenten, aggregaatsstudenten, thesisstudenten e.d. worden dus niet meer in aanmerking genomen bij de berekening van de subsidies aan de universiteiten.... Bij ontstentenis van een duidelijke definitie werden al deze studenten in aanmerking genomen voor de betoelaging van de sociale sector, hetgeen evident niet beantwoordt aan de sociale doelstellingen van de wetgever... De berekeningsbasis is derhalve gesteund op de categorieën studenten die vermeld zijn in artikel 27 § 3 van voornoemde wet van 27 juli 1971... (art. 43). Dit is een duidelijk voorbeeld van een bepaalde manier van crisisbesparen, zoals die door de regering gehuldigd wordt.

Onder een zogenaamde technisch-neutrale term wordt hier in feite een eenvoudige reductie van de kredieten voor de sociale sector (2) aan de universiteiten ingeleid.

Voor de K.U. Leuven betekent dit een netto besparingsoperatie van 10% oftewel 15.300.000 fr. (zie ook kader). Daarnaast is het zeer de vraag of het begrotingsconclaaf van juli-augustus jl. zonder verdere gevolgen zal blijven. Immers: 8 miljard op onderwijs besparen is géén sinecure, gaat niet onopgemerkt voorbij. Ook niet aan een begroting van ruwweg 200 miljard. Bij het ter perse gaan van deze editie (eind augustus) waren weliswaar nog geen precieze maatregelen bekend, maar het is denkbaar dat het hoger onderwijs en de universiteiten in het bijzonder er glad onderuit zouden komen. Besparen op het sekundair onderwijs zou veel problematischer zijn:

elke scherpe maatregel in die sector zou immers tot afvloeiing van personeel leiden. De conflicten met de vakbonden die daar onvermijdelijk uit voortvloeien, wil de regering echter ten allen prijze vermijden. Een nog verdere besnoeiing op de sociale gelden voor de universiteiten is dus geenszins denkbaar. Na een meer 'korrekte' interpretatie van het begrip 'student' belet niets de minister ook het toepassingsgebied van de wet van 3 augustus 1960 strakker te gaan interpreteren. De gratis medische dienstverlening, de rechtstreekse toelagen aan studenten... het kan geschrapt worden... een ministeriële beslissing is voldoende. Dergelijke ingrijpende politiek, een feitelijke afbouw, kan redelijkerwijze niet gevorderd worden binnen het bestek van de 'demokratiseringsgedachte'. Op termijn zou een ander financieringsmechanisme zich dan noodzakelijkerwijze opdringen.

De Bondt

De klap op de vuurpijl is dan ook het wetsvoorstel (25 juni 1981) van

senator De Bondt (CVP) dat een totale hervorming van het stelsel van collectieve voorzieningen beoogt.

De Bondt wil het geheel der sociale voorzieningen die ter beschikking staan van de universiteiten uitbreiden tot alle takken van het hoger onderwijs, m.a.w. ook elke instelling van het Niet Universitair Hoger Onderwijs (N.U.H.O.) krijgt zijn sociale sektor. Op zich is dit uiteraard een lovenswaardig initiatief. De hele kwestie wordt natuurlijk al ietwat merkwaardiger wanneer deze CVP-senator voorspelt dat deze hervorming (lees: uitbreiding (3)) een budgettaire nuloperatie zal zijn. Democratisering, méér sociale rechtvaardigheid, voor evenveel geld, en eigenlijk... voor minder geld. Een waar politiek paradisijs... voor de ministers van begroting en financiën althans. Dixit De Bondt: "Vermits de geldmiddelen ter beschikking van de begroting van Nationale Opvoeding in de toekomst minder gemakkelijk zullen toenemen, is het voorstel van wet uitgegaan van de gedachte dat ter verkrijging van méér sociale rechtvaardigheid en grote

re doelgerichtheid een herverdeling van de beschikbare middelen de aangewezen weg diende te zijn."

En zijn voorstel brengt ook meer sociale rechtvaardigheid met zich... vindt De Bondt. Immers, het niet universitair hoger onderwijs (NUHO) telt enkele duizenden studenten méér dan het universitair hoger onderwijs (UHO) en is bovendien meer gedemocratiseerd. Wanneer je de invloed van het inschrijvingsgeld uitschakelt, zijn ook de studiekosten nagenoeg dezelfde: reden genoeg. Basisvoorwaarde is dan wel een volledige gelijkshakeling van de inschrijvingsgelden in het N.U.H.O. met die van het universitair hoger onderwijs (U.H.O.), m.a.w., het optrekken van de inschrijvingsgelden in het hoger onderwijs buiten de universiteit tot op het niveau van de unif... En wat komt daarvoor in de plaats?

NUHO

In dit nieuwe voorstel krijgt elke instelling uit het hoger onderwijs een bepaald volume (6400 fr) per student aan werkingsmiddelen voor zijn sociale voorzieningen ter beschikking. Dit bedrag is bepaald op basis van gemiddelden en wel via een dubbele herverdeling. De herverdeling bestaat erin dat het verhoogde deel van de inschrijvingsgelden (het deel boven 1500 fr) aangewend wordt voor de 'subsidiering' van de sociale sector. Zelffinanciering dus.

De huidige sociale gelden, bedoeld als subsidie voor de studentenrestaurants, residenties, enz... aan de universiteiten, zullen nog louter aangewend worden als compensatietoelagen, fluctuerend in functie van de sociale gelaagdheid van de instelling. Eveneens herverdeeld.

De verbruiker

De marge van de herverdeling in dit voorstel kan bedrieglijk zijn. Immers, het betreft hier een netto besparingsoperatie. Het

stelsel van sociale voorzieningen vindt weliswaar zijn uitbreiding naar alle hoogstudenten, maar de kosten worden anderzijds verhaald op diezelfde studenten (of hun ouders?), via de inschrijvingsgelden. Het nieuw voorgesteld financieringssysteem maakt het de overheid bovendien mogelijk minder subsidies uit te keren (minimumbesparing van 100 miljoen op een budget van 360 in Vlaanderen). Concreet betekent dit voor het geheel van de sociale voorzieningen aan de K.U.-L. een minderinkomst van 20% qua externe financiering, bovenop de besparing van 10% van de programma-wet! Hierbij is het interessant te verwijzen naar dat andere voorstel waar het kabinet van Nationale Opvoeding nog druk aan werkt: het nieuwe Ontwerpdekreet op het Verlenen van Studietoelagen, ook wel het voorstel Bosmans genoemd. Kortom, de op til zijnde hervorming van het beurzenstelsel (zie kader: "Een nieuwe wet op de beurzen").

Het voorstel Bosmans vertrekt van hetzelfde axioma als De Bondt, nl.: elke hervorming moet zich afspeelen binnen de beperking van de huidige begrotingsportefeuille. Het herverdeelt de beschikbare fondsen eveneens. Een eerste raming (op basis van de huidige populatie toelagetrekkers) wijst alvast uit dat ongeveer 8000 à 9000 van de ruim 34.000 beursstudenten in het hoger onderwijs in de toekomst 'buiten de prijzen zullen vallen'. Acht- à negenduidig mensen die in het voorstel De Bondt 5000 of 10.000 fr. inschrijvingsgeld moeten betalen i.p.v. 1500 fr. Op die manier ontlasten zij de sociale sector dus van staatssubsidies.

Gezien de slechts vage wettelijke bepaling van de uitvoeringsmodaliteiten in het nieuwe ontwerpdekreet op de studietoelagen (zie kader) kunnen beide wetten zo ideaal op mekaar afgestemd worden dat ze op een besparingsbulldozer gaan lijken. De nationale overheid komt op dat ogenblik volledig terug op haar vroeger aangegane verbintenissen. Zij komt met name haar verantwoordelijkheid niet na om via subsidies te zorgen voor goedkope sociale voorzieningen (voor universiteitsstudenten, wet 3.8.60). In de toekomst zullen alle hoogstudenten dan wel kunnen genieten van dergelijke sociale sector aan hun instelling, maar ze zullen er ook zelf voor betalen. De gelijkshakeling op het hoogste niveau van de inschrijvingsgelden van universitair en niet universitair hoger onderwijs (UHO en NUHO) is daar inderdaad een basisvoorwaarde (sic!), in voorstel De Bondt) voor... Zelffinanciering dus.

Deze zelffinanciering zal bovendien een indexkoppeling van de inschrijvingsgelden noodzakelijk maken, gezien de inflatoire stijging van de uitgaven die ze dekken.

Komen de inschrijvingsgelden in een prijszpiraal terecht? Betaal je, als beursstudent vandaag, morgen misschien de volle 10.000 fr... eventueel 15.000 of 20.000 fr? Dit is alsnog onvoorspelbaar. Onafgezien het feit dat een indexering nagenoeg onvermijdelijk wordt, mag je niet uit het oog verliezen dat de inkomsten uit de inschrijvingsgelden een aantal projecten financieren. In Leuven bv. besteedt de universiteit

APRES NOUS LE DELUGE

Tien procent besparen is een mes dat diep snijdt in een begroting. Deze maatregel is des te ingrijpender omdat het zich hier handelt om een sector die het soort van externe financiering als staats-subsidies broodnodig heeft, vanuit zijn opzet en filosofie. De sociale sector is destijds (wet 3 aug. 1960) opgericht in het raam van de democratisering van het hoger onderwijs. Deze universele sociale voorzieningen moesten het mogelijk maken meer kinderen uit lagere sociale lagen naar de universiteit te halen, de universiteit waar zij tot op de dag van vandaag sterk ondervertegenwoordigd zijn. De eenvoudige, ogenschijnlijk technisch neutrale, logische maatregel van de programmawet zorgt alvast voor volgende concrete gevolgen... of hoeveel dieper de student in zijn beurs zal moeten tasten.

De herwerkte raming van opbrengsten en kosten voor de begroting '82 van de Raad voor Studentenvoorzieningen (RVS 80/81 nr. 9) toont een deficit van 29.832.000 fr. op een uitgaventotaal van

244.257.000 fr. Ruim 8 miljoen van dit deficit zal gedragen worden door overname van A.S.L.K.-lasten door de Raad van Beheer van de K.U.L. Afgezien dan nog van enkele rationalisatievoorstellen op langere termijn, moeten per 1 januari 1982 maatregelen doorgevoerd worden om het tekort weg te werken. Gezien de besparingsoperatie van de nationale overheid blijft er dus zo'n 21,5 miljoen te zoeken. En in het begrotingsvoorstel wordt dat bedrag vooral gezocht aan de inkomstzijde. Logisch. Geen afbouw van de voorzieningen. Men klopt dus aan bij de verbruiker. Een gevoelige prijsverhoging dient zich aan in alle takken van de sociale sector: voeding, huisvesting, medische en psychosociale dienstverlening. (Dit betreft enkel de besparingen van maart-mei 1981.)

- De Alma-prijs, die vorig jaar reeds gestegen is met 4 fr., zou in oktober '81 nogmaals verhoogd worden met 8 fr. (naar 66 fr.) wat een stijging van 14% betekent. Een Alma-prijs van 70 fr. per l.l.82 is helemaal niet denkbaar.

dig. - De huurprijs in de universitaire residenties is pas verhoogd met 100 fr per maand voor de laagste categorie (A: 1520 fr/md) en met 200 fr. per maand voor de overige 4 categorieën. Een nieuwe verhoging in het najaar dient zich alsnog aan. - Het medisch centrum voor de studenten, waar de dokters vooralsnog tegen terugbetalingstarief werken, zal volgend jaar remgeld aangerekend worden. Hoeveel precies valt nog te bezien. - De dienstverlening van het psycho-medisch centrum zal 250 à 300 fr. per raadpleging gaan kosten. Totnogtoe was dit gratis.

De preciese weerslag van deze prijsverhogingen is nu nog moeilijk te voorspellen, maar feit is dat de sociale voorzieningen er daarmee ook de studiekosten in een prijszpiraal terecht komen. We mogen gerust stellen dat dit zal leiden tot een zekere verhoging van het studentbudget met ongeveer 10%.

H.B.

Kringraad: Beter archief zal inspraak studenten verdiepen.

De 27 Leuvense en Heverleese faculteitskringen vormen samen de Algemene Studentenraad, de overkoepelende en representatieve studentenorganisatie van de Leuvense studenten. De A.S.R. bestaat uit vijf raden. Eén daarvan wordt in deze bijdrage even toegelicht: Kringraad.

Doelstelling

Om de veertien dagen komen de kringafgevaardigden samen in de Algemene Vergadering van Kringraad. Het zijn meestal de praeses resp. coördinator en/of de onderwijsverantwoordelijke van de kring. In de schoot van de Algemene Vergadering (A.V.) wisselen de kringafgevaardigden van gedachten over topics die binnen het werktein van Kringraad liggen. Dit houdt in: de nationale en universitaire onderwijsproblematiek (gaande van creditpuntenstelsel tot examenregelingen), het medebeheer van de studenten in het beleid van de universiteit (verteenwoordiging in de Academische Raad) en de algemene kringcoördinatie (bijvoorbeeld: onthaal van de eerstejaarsstudenten).

Rond actuele kwesties bepaalt de Algemene Vergadering (A.V.) haar standpunt en brengt dit naar buiten (via Veto of via persmededelingen). Bij speciale gelegenheden zet Kringraad een werking met activiteiten op, zoals afgelopen jaar voor de fectoorverkiezingen.

Als onderdeel van de A.S.R., heeft ook Kringraad tot doel in haar werking: de democratisering van het hoger onderwijs en meer bepaald het universitair onderwijs. Het accent dat Kringraad op de democratisering legt, is dit van de inspraak van studenten in universitaire aangelegenheden.

Algemene vergadering

Kringraad gaat ervan uit, dat de student, naast de prof, een evenwaardige participant is aan het onderwijsproces. Om deze reden dient hij voluit zijn mening en opvatting over het onderwijssysteem kenbaar te maken en dient hij een volwaardige inbreng in de besluitvorming van de universiteit te hebben. Daarom opteert Kringraad voor een democratische universiteit waarin het machtsverwicht van de professoren wordt afgebroken en de numerieke belangrijkste geding, i.e. de studenten, niet langer meer in de besluitvorming ondervertegenwoordigd zijn.

Dit is een kort overzicht van hetgeen verwoord staat in Stellingname Eén van Kringraad over het universitair beleid (ref. 1). Deze stellingname is reeds een viertal jaar de centrale leidraad in de Kringraadwerking rond onderwijs en medebeheer.

Op een aantal terreinen ervaren de kringpraesidia, de studentenvertegenwoordigers in de Faculteitsraden, de Permanente Onderwijs Commissies (P.O.C.'s) en de Academische Raad, de geïnteresseerde onderwijswerkers, jaarverantwoordelijken, eigenlijk alle studenten, jaar na jaar dat ze over hun eigen studietoestand

tie zo goed als niets te zeggen hebben, dat er andere belangen boven studentenbelangen gaan.

De studietoestand van de studenten wordt er overigens jaar na jaar niet beter om. Integendeel zelfs. Enkele illustraties hierbij.

Het slagingspercentage van de eerste kandidatuurstudenten van de K.U. Leuven daalde van 51,5% in 70-71 tot 42,4% in 77-78. De universitaire overheid wijt dit aan de sterke toename van het aantal studenten (ref. 2). Maar wanneer een aantal cijfers per studierichting worden aangehaald, dan zou de lezer zien dat het aantal gebuissden in bepaalde studierichtingen angstwekkend is toegenomen en dat dit niet alleen zijn oorzaak vindt in de grotere door-

Tevens heeft dit onderzoek aangegeven dat de stress, zowel fysisch als psychisch, bij 25 à 30% van de derdejaarsstudenten te groot is gedurende de blokken examenperiode. 27% van de derdejaarsstudenten vormen een bedreigde groep (sic) wat betreft de geestelijke gezondheid.

Nog een ander onderzoek (ref. 4) bracht aan het licht dat in een aantal studierichtingen het aantal uren les en oefeningen van 1962 tot 1978 fors gestegen is. Het aantal te blokken bladzijden is over deze periode ook fel gestegen. Zo is in het derde jaar rechten het studiepakket meer dan verdubbeld op veertien jaar tijd.

Al deze - en nog andere gegevens - wijzen erop dat een aanzienlijk deel van de studenten door het huidige onderwijsbestel met zijn slikken-en-spuwen examenstelsel, met zijn uitbreidende uurrooster, met zijn toenemend studiepakket, met zijn verhogende studiedruk, aanzienlijk zou geschaad worden in gezondheid en in ontplooiing.

De studenten hebben geen of althans weinig vat op deze evolutie. Er bestaat geen enkele richtlijn die

tief en zelden kwalitatief.

De Leuvense en Heverleese kringen zijn van oordeel dat er een controle op de studiedruk en op de naleving van de rechten van de student moet komen. Studenten dienen volwaardig deel uit te maken van dit systeem. Professoren moeten op de vingers getikt kunnen worden als zij hun boekje te buiten gaan. Het huidige medebeheerssysteem moet omgebouwd worden tot een volwaardige participatie van studenten.

Op enkele uitzonderingen na, zijn alle studierichtingen van de K.U. Leuven ondergebracht in een Faculteitskring. Er zijn 27 kringen aan de K.U. Leuven. Iedere kring kan terugblikken op een langere of kortere traditie in haar werking, iedere kring heeft goede ervaringen op het ene terrein en problemen op een ander terrein. Een grote diversiteit in de werking heerst er, eigen aan de studierichting, het enthousiasme van de kringwerking en de respons van de jaren van de kring.

Leuven heeft door zijn jarenlange traditie en zijn over het algemeen goede opvolging een studentenwerking uitgebouwd die de vergelijking met andere centra kan doorstaan. A fortiori, in Vlaanderen beschikt de KUL over de best georganiseerde studentenorganisatie dank zij de faculteitskringen.

De ervaring leert dat niet iedere kring succes heeft in zijn werking, dat niet iedere kring zijn opdracht (i.e. dienstverlening, ontspanning en belangverdediging) ten volle uitvoert voor zijn studenten.

Daarom wil Kringraad een forum zijn voor het uitwisselen van kringervaringen. Iedere kring heeft in zijn werking ervaringen opgedaan, problemen tegengekomen en ze opgelost. Deze ervaringen en oplossingswijzen worden doorgegeven aan andere kringen. Deze ervaren misschien dezelfde problemen, maar zijn nog steeds op zoek naar een oplossing.

Iedere kring heeft in zijn werking aspecten die kunnen doorgegeven worden aan de andere kringen. Iedere kring heeft iets georganiseerd of tot stand gebracht wat de andere kringen wel hebben geprobeerd, maar waar ze niet in gelukt zijn. Voorbeelden zijn legio: Economica, VRG (rechten) en VTK (ingenieurs) zijn geprezen voor het opzetten van grote spanningsactiviteiten. Psychologie heeft op eigen houtje een wetenschappelijke enquête naar de studietoestand van de 1° kanners gehouden, Wina slaagde erin de helft van zijn studenten bij elkaar te brengen op een onderwijsdag met infostands en debat, Germania heeft een bloeiende examenpermanentie, Catechica weet van aanpakken op het terrein van de interuniversitaire contacten,...

In de schoot van de Algemene Vergadering of op weekend, resp. studiedagen, stellen kringen een gedeelte van hun werking voor en worden de ervaringen uitgewisseld. De kringwerking zal er wel bij varen en bijgevolg de studenten ook.

Documentatie-centrum

Kringraad beschikt ook vrij veel informatie en documentatie over topics die met de werking te maken hebben. Alle informatie

gaande van oude archiefdocumenten tot recente publicaties vormt het Kringraad Archief en Documentatie Centrum, dat vanaf februari een operationele uitleendienst zal hebben.

Het archief bevat verslagen en dossiers van de Leuvense studentenbeweging zoals ze door de jaren heen is gegroeid (Leuvense Studenten Corps, Leuvense Studenten Parlement, Faculteitkonvent, Algemene Studentenraad, Kringraad). Verder is er het volledig archief van de Academische Raad (de studentenvertegenwoordigers worden immers via Kringraad verkozen). Kringraad beschikt ook over een groot aantal kringpublicaties: pamfletten, kringblaadjes, brochures, fotolijsten en dgl. Tot slot zijn er tijdschriften, periodieken, boeken en brochures over onderwijsaangelegenheden zoals studiedruk, creditpuntenstelsel, evaluatie en selectie...

En van de werkzaamheden van Kringraad is deze informatie te bundelen en toegankelijk te maken voor de studenten in de kringwerking. Zo worden er referenties opgezocht en samenvattingen geschreven. Er verschenen afgelopen jaar twee brochures van Kringraad (ref. 5 en 6).

Meer informatie

In deze bijdrage konden onmogelijk alle opties van Kringraad uitgewerkt en alle werkzaamheden aangehaald worden. Wens je een volledig overzicht dan kan je het Kringraad-Jaarverslag 80-81 eens doornemen. De vertegenwoordigers van je kring op Kringraad hebben een exemplaar. Er zijn er ook in het archief van je kring. Je kan ook een exemplaar bestellen (zie kadmertje).

Verder kan je nog meer te weten komen over Kringraad bij je vertegenwoordiger of op Kringraad zelf ('t Stuc, Van Evenstraat 2 D, 3000 Leuven, of tel. 016-22 44 38). Men zal je graag helpen. (JS)

REFERENTIES

1. Kringraad-Jaarverslag 80-81, red. J. Sempels, A.S.R., 1981.
2. Evolutie van de examenresultaten 1° en 2° kandidatuur KUL, A. Bellefroid, USB, 1979.
3. Onderzoek naar de tijdsbesteding bij de derdejaarsstudenten aan de KUL in de periode van 24.02 tot 02.03.77, M. Bracke, Medische Dienst KUL, 1979.
4. Empirische onderzoek van enkele kwantitatieve aspecten van de studietoestand in vijf studierichtingen van de KUL, E. Depreuw, M. Bracke, J. Mans, Studentenvoorzieningen KUL, 1980.
5. De Verdeelsleutels van de Faculteiten, samenst. J. Sempels, A.S.R., 1980
6. Studiedruk, een probleem voor academici of een reden tot studentenactie?, red. P. Van Mel-laert, A.S.R., 1981.

KRINGRAAD - JAARVERSLAG 80-81

te bestellen - zolang de voorraad strekt - door 60 frank over te maken aan: Leuven Kringraad Van Evenstraat 2 D 3000 Leuven op rekeningnummer: 001-0561731-80 met vermelding van: Jaarverslag

STUDEREN, ZEI MIJN WAER, JEZELF ONTWIKKELEN...

MAAR JE WET HOE DAT GAAT MET DIE ONTWIKKELINGSPROBLEMEN

HOE MEER JE ERAAN BOEFT, HOE ERGER HET WORDT...

HET ENIGE DAT JE ONTWIKKELT, ZIJN DE PROBLEMEN...

stroming van het secundair naar het universitair onderwijs.

Een onderzoek (ref. 3) heeft aangetoond dat de derdejaarsstudent gemiddeld 39u42min per week besteed aan zijn studies. Dit wil zeggen: lessen, oefeningen en practica volgen, ze voorbereiden en blokken. De derdejaarsstudent uit de exacte wetenschappen studeert gemiddeld 45 uur per week. Er zijn er dus die ver boven de 50 uur per week aan hun studies spenderen. Dit allemaal ten koste van ontspanning, engagement, en zelfs slaap.

een maximum aantal uren van het lesrooster bepaald. Er bestaat geen intentie om de toenemende studiedruk in te dijken. Kortom: er bestaat geen onderwijsbeleid.

Kringraad constateert dat deze zaken, die enorm belangrijk zijn voor de student omdat ze zijn studietoestand bepalen, overschaad worden door de persoonlijke belangen van een prof of van een groep van professoren. De academische vrijheid die zij genieten, maakt het hen mogelijk zonder enige controle hun colleges uit te bouwen, en dan nog meestal kwantita-

Het wordt weer een druk jaar in WINA (Wis- en Natuurkunde)

Het zoals vorige jaren zal WINA tijdens de eerste weken van het jaar, maar ook daarna, zorgen voor (onthaal)activiteiten die als doel hebben de integratie van de eerstejaars onderling, in WINA en in Leuven te bevorderen. Deze activiteiten worden bewust veelzijdig gehouden om iedereen aan te spreken.

In de loop van het jaar zal er aandacht zijn voor verbetering van de dienstverlening (cursussen, informatie i.v.m. examens) en een grotere uitbouw van de ludieke activiteiten (massasport, cultuur, TD's, cantussen). Ook zal er gepoogd worden te komen tot een ruime informering en raadpleging van de WINA-leden telkens dit noodzakelijk is. De onderwijs-(daarmee hebben we allemaal te maken)-werking zal verder gezet worden op de traditionele manier, d.w.z. : in oktober beslissen we waarom er

actief gewerkt wordt (de oefeningenoverhoringen in eerste kan, studiedruk, de thesiproblematiek en de aansluiting Kortrijk-Leuven komen zeker aan bod). De informatie naar de studenten brengen is ook hier de hoofdbekommernis. Een goed middel daarvoor zou een heruitgave van de onderwijsnamiddag zijn ! Ingevolge het positieve effect van de Onderwijswerkgroep zal er gestart worden met

een werkgroep Sociaal om met woord en daad te streven naar een verdere democratisering van het onderwijs en om de afbouw ervan te bestrijden.

Tot zover enkele hoofdlijnen voor een jaar WINA-werking. Het is duidelijk dat een gezonde kring het niet moet hebben van individuele hoogvliegers, maar op een maximaal aantal belangstellenden en medewerkers moet steunen.

ONTHAALACTIVITEITEN

1, 2 en 3 oktober : Introductiedriedaagse voor eerstejaars in Studentenhoeve Terbank, Celestijnenlaan 70, Heverlee. Samenkomst om 10.00 u aan het station in Leuven. Deelneme 300 fr.

5 oktober : Om 14.00 u, Campus Arenberg III, Celestijnenlaan 200, auditorium K. Onthaalnamiddag met rondleiding door ouderejaars van de eerstejaars. Achteraf cursusverkoop in de WINA-kelder.

6 oktober : 20.00 u, in zaal "Ons Huis", Goudbloemstraat, Leuven.

Contactavond voor alle WINA-studenten.

15 oktober : 20.00 u, eerstejaarsfeest in de stad en daarna eerste WINA-TD in den THIER.

In de loop van de eerste weken ook nog een massasportnamiddag en een Algemene Vergadering om bovengeschetste doelen concreter te maken.

HET VOLK VERDIENT DE POLITICI DIE HET KIEST...

... EN DE POLITICI VERDIENEN MEER DAN HET VOLK.

Ga je geografie studeren?

Dan is dit stukje speciaal voor jou bestemd. Daarnet heb je waarschijnlijk de eerste stappen in je carrière als geograaf gezet en netjes het woordje "geografie" op het inschrijvingsblad ingevuld. Misschien liep je daarna wat onwennig door de Leuvense straten met je gloednieuwe studententaart op zak, en vroeg je je af wat dit jaar allemaal brengen zal.

Welnu, we kunnen je verzekeren dat we met een heleboel mensen klaar staan om je veilig door de eerste weken (en de rest van het jaar) te loodsen. We vonden het de moeite om onszelf, via deze eerste Veto, even aan je voor te stellen.

Wij zijn de mensen van MERKATOR - dat is de faculteitskring van aardrijkskunde : de vereniging die alle studenten, proffen, e.d. van onze richting groepeerd. Je zal de komende maanden nog vaak van ons horen : we organiseren gedurende het gehele jaar een brede waarder activiteiten, gaande van debatavonden en excursies tot weekends, teedees en noem maar op. Tevens vervult de kring een belangrijke rol als vertegenwoordiging van de studenten in de beheersraden van de universiteit. We hopen dat jij, als kersverse aardrijkskunde-student, lid zal worden van onze kring. Je kan dan niet alleen deelnemen aan alle activiteiten, maar je kan tevens rekenen op een uitgebreide begeleiding en alle nuttige informatie wat betreft de studie : waar en wanneer je les moet volgen, wat met practica, hoe je voordelig cursussen en studentencursussen kan kopen, wat met examens, enz...

Deze informatie zal je vooral de eerste weken goed van pas komen. Daarom heeft het presidium (het bestuur van de kring) in die periode een aantal activiteiten voor jou gepland : het begint met een kennismaking en een rondleiding door de gebouwen waar je les hebt. Dat zal de eerste dag van het academiejaar gebeuren (5 oktober). Enkele dagen later volgt een voetrally door Leuven (wsch. 7 oktober). De daarop volgende weken staan nog een informatiedag, een wandeling, de doop, een teedee, enz... op het programma.

Vermits onze preses Luk momenteel uitgebreid ligt te zonnen op de Ardeense hoogvlakten, kunnen we je nog niet de exacte uren en data bezorgen. Geen paniek echter, rond 25 september komen we hoogstpersoonlijk in jouw brievenbus duikelen met een info-brochure. Daar zal je het ganse programma in terugvingen, evenals heel wat andere informatie : je lesrooster, voorstelling van het presidium en de A.S.R., profiel van de proffen, enz...

Zo, je ziet dat er in de Merkator-rangen al hard voor je gewerkt wordt. En wat is er trouwens prettiger dan die eerste dag een hele groep nieuwe gezichten te mogen ontvangen ? Wij wachten in spanning... Jij ook ?

Bart Lemmens, Vice-preses Merkator.

Onthaal 1° kandidatuur oriëntalistiek en slavistiek. (Kring Eeos).

Wanneer ? 5 oktober 1981 om 15 u.

Waar ? Samenkomst op de 7° verdieping van het gebouw Wijsbegeerte en Letteren (W&L), Bogaardenstr. - Blijde Inkomstr.

Wat ? - voorstelling kring EEOS : werking, kringblad MAGOG, functies (zoals praeses, e.d.m.)

- oriëntalistiek en slavistiek gaan dan apart per afdeling door de stad om de belangrijkste, meest interessante gebouwen te zien (o.a. bib, Alma, Stuc, ILT, fakbar,...)

- 's avonds worden 1° kanners uitgenodigd bij ouderejaarsstudenten om te eten.

onthaalactiviteiten 1° kan kunstgeschiedenis

Ma. 5 okt. 15h. rondleiding; samenkomst op het Ladeuzeplein.

Di. 6 okt. 14h. informatienamiddag door A. Provoost en enkel studenten.

Wo. 7 okt. wandeling naar de "Zoete Waters".

Do. 8 okt. T.D. in de "Zaal der Hallen", Zeelstr. 1, Leuven.

Vr. 30 okt. Praatavond.

SONY

Video nieuwigheden

VAKMANSCHAP IS ERVARING

ecomag hif

Diestsestraat 164-168
3000 LEUVEN

SPECIALE AFDELING
1e VERDIEPING :

POP - FOLK - JAZZ

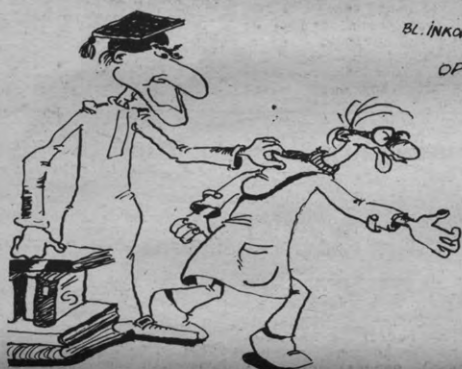
Speciaalzaak voor DJ's, dancing...

LP's - 20% U.S.A. IMPORT !!

Fakbar L & W

BL. INKOSTRAAT 11

OPEN : 14 - 18 u.
20 - 02 u.

Chinees Restaurant

"SPECIAAL" 2

Naamsestraat 28-30
3000 LEUVEN

酒特
樓別

- cantonese specialiteiten
- intieme sfeer
- verzorgde dienst
- aangepaste prijzen

WEES WELKOM !

Welk boek zei je ?

Je zoekt bijvoorbeeld **Ruimte voor vrouwen** van French, maar onmogelijk te vinden in je boekhandel; en in de krant stond een reclame over **De Vlaamse kwestie** van Antoon Roosens; Vanheerentals gaf in eigen beheer een boekje uit over anarchie, maar die titel ...; en omdat iedereen nog altijd spreekt over Lasch, wordt het de hoogste tijd dat je **Cultuur van het narcisme** ook koopt; en op Tv heb je iets gehoord van een **Brief aan Boudewijn**, maar de auteur ben je intussen al vergeten.

Trouwens, weet je dat er een afdeling **rams** is? Uitgeversrestanten, nieuwe boeken eigenlijk, die tegen héél voordelige prijzen verkocht worden? Zowat om de maand zijn er een stel nieuwe titels uit **Parijs** en **Amsterdam**.

Die muur rechtover je bed, dat behang lijkt echt nergens op. Hang er een reuze-affiche tegen. Twee meter breed, één hoog is dat schilderij waarop de bekende passage uit **Bertolucci's 1900** gebaseerd is.

De vijf albums van **Kamagurka** vinden, **Mafalda**, **Woody Allen** en **Lukas** is ook al geen probleem.

En als je dan nog een abonnement wil nemen op **De Nieuwe Maand**, kan je er uiteraard ook terecht.

boekhandel Kritak

Vesaliusstraat 1
3000 Leuven
(016/23.12.64)

STRIPWINKEL
GOBELIJN

DUDEMARKT 39 LEUVEN	016/23.55.86 10% KORTING
OPEN VAN MA. T. T. ZAT... VAN 9.30 U. TOT 18.30 U.	

kaffee

DE ZONDVLOED

open vanaf 10u

zeelstraat 14
3000 leuven

tel 016/220064

Hele rekken vol "goeie" kinder- en jeugdboeken, verder werken rond school en opvoeding, creativiteit en spel, oorlog en vrede, vredesopvoeding, bezinning, geloof en maatschappij, milieu en derde wereld. Ook wenskaarten en een grote keuze uit recyclage-papierwaren.

BOGAARDENSTRAAT 79
(hoek Maria-
Theresiastraat)

LEUVEN
016/22.87.44

Numerus Clausus: de beperking van het aantal geneeskundige studenten

Numerus clausus (NC), d.i. de beperking van de studentenaantallen in een bepaalde richting, is een vertrouwd begrip voor de studenten geneeskunde. Steeds weeris er een of andere belangengroep in de medische wereld van mening dat het "nu eens hoogdringend de tijd geworden is om een numerus clausus (NC) in te voeren", liefst met een zgn. vestigingswet als toemaatje. Een numerus clausus moet echter altijd in de kontekst van het hele gezondheidsbeleid worden geplaatst. En dan rijst de vraag of die wel zo wenselijk is.

Historiek, voornaamste argumenten pro en hun weerlegging

Het was oktober '73. In de volgelopen grote aula van de K.U.L. werd het academisch jaar geopend. Professor, dokter, rector De Somer sprak zijn openingsrede uit; niet zonder enige overdrijving stelde hij: "Voortgaande op de huidige studentenaantallen in de medische fakulteit, kan men voorzien dat er in België binnen afzienbare tijd zestig à zeventigduizend dokters zullen zijn. Een dergelijke overvloed van dokters zou de overconsumptie in de geneeskunde nog doen toenemen met alle gevolgen vandien." Als eerste lanceerde rector De Somer de idee van een NC. De cijfers van A. Bonte van de Studiedienst van de Rijksuniversiteit Gent (RUG) bewijzen echter dat in der periode '76-'79 het aantal beginnende geneeskundestudenten met een vierde is afgenomen. Daarmee wordt de uitspraak van de rektor wel wat relatieveerd.

Vanaf mei '74 begint dokter Wynen samen met zijn syndicaat een campagne voor een NC en een vestigingswet (VW). De reden was toen: de geplande vrije vestiging van artsen binnen de E.E.G. te voorkomen. In "Syndikale Berichten", het blad van dr. Wynen, lezen we dan ook: "Buitenlandse dokters zullen vooral aangekomen worden door landen waar de geneeskundige uitoefening minder slecht is dan in andere staten". Alle dokters naar het 'paradijs': België!! Ondertussen is de wet op de vrije vestiging van artsen in de E.E.G. al meer dan zes jaar van kracht en zo'n

overspoeling van buitenlandse artsen hebben we nu ook weer niet gezien. Een pikant detail bij deze wet is dat alleen de Belgische regering heftig verzet aantekende. Toenmalig minister van Volksgezondheid Desaecker vond het beter om een vestigingswet zoals voor de apothekers te maken. (Zoals men weet heeft deze vestigingswet de overnameprijs voor een apothekerspraktijk - 'officina' - astronomisch de hoogte ingedreven.) Blijkbaar gebeurde dit onder de impuls van de artsen-syndikaten.

Het deficit van het RIZIV (Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering) werd intussen steeds groter en ook dit probeerde men te verklaren door het stijgend aantal artsen: numerus clausus als middel om de uitgaven in de gezondheidszorg te beheersen. Wat droog cijferwerk laat echter zien dat het procentueel aandeel van de artsenhonoraria in de totale uitgaven van het RIZIV in dalende lijn gaat: 34% in 1966, dalend naar 25% in 1975. Wat wel enorm gestegen is, zijn de kosten voor hospitalen en voor laboratoria voor klinische biologie.

En in de tijd van besparingen werd ook al vlog gekken naar de kostprijs van de opleiding per student. Konklusie: teveel! Op het eerste gezicht worden jaarlijks astronomische bedragen aan toekomstige artsen gespendeerd (gemiddeld 300.000 fr per student). Kijken we echter naar de besteding van dat geld, dan merken we op dat het grootste deel naar personeelskosten gaat: voornamelijk de lonen van professoren en assistenten nemen een gro-

te brok voor hun rekening. Slechts een klein deel dient om kosten te dekken die inderdaad zouden verminderen wanneer er minder studenten zouden zijn (bv. het aantal microscopen, proefbuisjes...). Voert men dus een numerus clausus in, dan stijgt de kostprijs per student omdat de lonen van het onderwijzend personeel dezelfde blijven en er minder studenten zijn. Of er nu 150 of 300 mensen in een jaar studeren maakt niet zoveel verschil: de prof wordt toch betaald, het auditorium staat er en wordt verwarmd...

Hoe verder...?

Sinds 1975 worden door een groot aantal groepen en met wisselende argumentatie de idee van numerus clausus en vestigingswet naar voren gebracht. Sinds de grote artsenstaking is het eigenlijk niet meer rustig geweest in de medische wereld. Iedereen lijkt ontvreden met de bestaande gezondheidsstructuur. Al jaren lang is er ook niemand meer die de opleiding voldoende vindt. Het is duidelijk dat de huidige welvaartmaatschappij andere dokters vraagt dan de vooroorlogse leefgemeenschap. Ook voor de betere opleiding werd numerus clausus als de remedie naar voren geschoven. Maar, eens een NC ingevoerd kan men ten vroegste 10 jaar later de resultaten zien en evalueren. Ondertussen wordt er dan natuurlijk niet meer over een gezondheidsbeleid gesproken.

Nu, zo'n nieuw gezondheidsbeleid moet rekening houden met de behoefte die leeft in de gemeenschap. Deze behoefte is geen statisch

begrip, maar wisselt onder invloed van verschillende factoren.

Vroeger had een dokter veel meer werk met het bestrijden van infecties en het indijken van epidemies. Nu echter ligt het accent veel meer op kronische verzorging, ouderdomsziekten en welvaarts kwalijtes. Hart- en vaataandoeningen, ademhalingsziekten, reumatische aandoeningen en psychische stoornissen zijn de hoofdbroek van de medische praktijk geworden. Tevens stond de wetenschap niet stil. Enerzijds gaf dat aanleiding tot een zekere wildgroei van technische prestaties bij specialisten, maar anderzijds is een betere preventie mogelijk geworden. En onze maatschappij met zijn grote stress, vele lawaai, harde concurrentie en slechte arbeidsomstandigheden vraagt duidelijk om meer preventie en extramurale zorgen. (Nvdr. extramurale zorgen zijn deze die buiten ziekenhuizen en artsenkabinetten worden verstrekt.)

Maar het aanbod van de medische wereld is niet mee geëvolueerd met de veranderde behoefte. Nog steeds ligt de nadruk op de somatische (= gericht op het lichaam) geneeskunde. Dit in een tijd waar volgens sommige onderzoekers tot 50% van de mensen die op consultatie komen met psycho-sociale klachten zitten. De kronische begeleiding van de patiënt is steeds stiefmoederlijk behandeld geworden. En in de opleiding ligt de nadruk nog steeds op de positief-wetenschappelijke vorming. Er bestaat dus nog een grote kloof tussen de behoefte en het aanbod. De oude kaste van geneesheren probeert met middelen als numerus clausus en vestigingswet vast te houden aan hun privileges. Daarbij bijten ze zich vast in het oude somatische geneeskundige model. Gelukkig bestaan er ook organisaties in de medische wereld die een andere kant uit willen. Tegenover de kortzichtige, niets oplossende NC maatregel stellen zij een herstructurering van de gezondheidssector die tegemoet komt aan de verander-

rende behoefte. Een uitbouw van de eerstelijnsgezondheidszorg waar verschillende gezondheidswerkers als psychologen, sociale werkers en artsen samenwerken. Daar kunnen de psycho-sociale klachten veel beter opgevangen worden. Een definitieve stap naar een betere geneeskunde kan echter maar als men de betaling per prestatie vervangt door een ander systeem (bv. forfaitaire betaling). De economische onderbouw dus vervangen. In ons huidige betalingsstelsel is de geneeskunde gereduceerd tot een handelsovereenkomst: de arts levert een prestatie en krijgt dan zijn centen. Hoe meer prestaties per dag, hoe meer geld. Preventie, sociale geneeskunde, voorlichting, sterfsbegeleiding renderen niet voor de arts en blijven in de kou staan. Met een maandloon - een vorm van forfaitaire betaling - kunnen deze zaken veel beter verzorgd worden.

Moet er dan niets gebeuren?

In de huidige situatie zouden numerus clausus en vestigingswet enkel een bestendiging van de mislopende gezondheidszorg zijn. Op korte termijn kunnen we binnen de huidige structuur wel tegemoet komen aan de veranderde behoefte: uitbouw van de jeugdgezondheidszorg, sportgeneeskunde, preventie... Wil men echter ingrijpende veranderingen, dan moet men weg uit het huidige betalingsstelsel naar een goeie uitbouw van de eerste lijnsgezondheidszorg, waar de patiënt zelf aan zijn gezondheid werkt in zelfhulp-groepen.

Niettemin zijn er ook argumenten om niet teveel artsen te vormen. Het is namelijk een specifieke opleiding die weinig mogelijkheden openlaat om iets anders te doen dan de geneeskundige praktijk. De Staat doet een financiële inspanning om iemand op te leiden, dus moet de maatschappij er achteraf ook iets zinnigs kunnen uithalen. Vóór alles echter moeten wij naar een nieuwe gezondheidsstructuur die tegemoet komt aan de behoeften in de maatschappij.

Stef Vanthuyne

MERCUUR

Ben je een rasechte economist
zorg dan dat je je niet vergist
de pinten zijn er boordevol
en er is altijd lol

kies de mercuur
het is er niet duur !!

Maatsstraat 126
LEUVEN

Gezellige kroeg,
met goede
muziek.

open : van 11u.
tot minstens 5u.

MUNTSTR 18
3000 LEUVEN

DOODEENVOUDIG!

VOOR EEN MODERN GELDBEHEER.

U opent een zichtrekening bij het Gemeentekrediet: Oranje Rekening of Eurochequerekening. Uiterst gemakkelijk, zeker en praktisch voor het regelen van al uw inkomsten en uitgaven. En, wat meer is, tot 21 jaar ontvangt U gratis uw Mister Cash kaart. Hiermee hebt U 7 dagen op 7, 24 u. op 24, toegang tot uw rekening. Voor geld op te vragen, te storten of om uw saldo te kennen. En U kunt er zelf geld mee opvragen in Parijs.

Gemeentekrediet

ZICHTREKENINGEN.
MET GRATIS
MISTER CASH KAART

AGENTEN VOOR LEUVEN

CENTRUM	
BERCKMANS André - Vital Decosterstraat 14	016/22.87.53
GEERTS Florimond - Naamsstraat 11	016/22.51.36
GOEDHUYTS Jozef - Koning Albertlaan 23	016/22.20.74
HEVERLEE	
LINT Walter - St-Jansbergsteenweg 11	016/23.73.85
NEIRINCK Leo - Naamssteenweg 74	016/22.89.86
KESSEL-LO	
MOINE Hugo - Tiensesteenweg 28	016/23.66.31
SERNEELS Jozef - Diestsesteenweg 62	016/25.77.15
WILSELE	
DE CONINCK Roger - P. Legrandstraat 49	016/23.61.62
MOMMENS Gaston - Aarschotsesteenweg 317	016/44.47.65
WIJGMAAL	
VAN ESPEN Theo - Wittebolstraat 4	016/44.30.99

Copy Belgium

Sparen bij het Gemeentekrediet zeker en vast

ZELFS WALTER
KOMT STEEDS
OPNIEUW NAAR
POLITIKA...
Tiensestraat 55

CAFE (DE KONINCK VAN'T VAT)

Klisje

OUDE MARKT 21

LEUVEN

L. WOUTERS

WETENSCHAPPELIJKE BOEKHANDEL

kursussen

boeken :

exacte wetenschappen
geneeskunde
economie
toegepaste wetenschappen

Naamsstraat 48 - 3000 LEUVEN - Tel. 016-23.34.81

IGT

Sytour
Go your own way.

alles voor de reizende student!!

Leopoldstraat, 26 - 3000 LEUVEN
Tel. 016/22.76.10

hubo

DIESTSEVEST 72
3000 LEUVEN
TEL. 016/23 31 20

*Richt zelf
je kot in !*

behang vanaf 35 fr./de rol

kleerkasten vanaf 1995 fr.

boekenrekken vanaf 1295 fr.

bureeltafel : 2 schragen
+ deurblad (2,00 x 0,80)

1279 fr.

Strategie van de kleinschaligheid

Een kongres over (av)anti-psihiatrie: 21 tot 25 september in Leuven

Aldus vertelde ene Stefan Sharfstein, Amerikaans psychiater, op een recent kongres over psychiatrie in Triëste: "Mijn ouders wandelden door de 6th Avenue in New York, en zagen tot hun verontwaardiging een oude, slechtgeklede vrouw in een zijdelingse tred door de straat laveren. Plots sprong de vrouw tot vlak voor hun, trok haar broek af, en piste in het midden van de straat, tot grote ontzetting van het genoemde koppel. De twee waren sprakeeloos. Tot het gezicht van één van hen opklaarde: "Ik herken die dame, het is één van Stefans (de psychiater in kwestie) patiënten. Ik zal hem eens oppellen vanavond..."

Psychiatrie is zowat synoniem met het onder controle houden, het 'verhelpen', het organiseren van de uitstoting van 'storend gedrag'. Een eerste mijlpaal in deze geschiedenis is de stichtingsacte van het Hôpital General in Parijs in 1656. Foucault citeert dat deze acte zich tot doel stelt: "bedelarij en ledigheid, DE bronnen van elke vorm van wanorde de kop in te drukken". Op enkele weken tijd bevinden zich 6000 mensen in de Parijse interneringsplaatsen. Deze plaatsen zijn morele burchten: een door moraal bepaalde gemeenschap, bestemd voor hen die zich daar al van bij de aanvang aan wilden onttrekken. Er is bv. een verplichting tot werken, "zo lang mogelijk, en wel aan arbeid die zo hard is als hun krachten en de plaats waar zij werken het maar gedogen." Op het einde van de 18^e eeuw komt er een scheiding tussen de 'geken' en de normale gevangenen. Er komt een arts aan het hoofd van de inrichting. Deze heeft geen gezag in de inrichting als geleerde, maar als wijze. Hij heeft in zich verzameld: Vader en Oordeel, Familie en Wet. Dit kadert in de mening dat therapie in de eerste plaats moet leiden naar het naar binnen slaan van de straffende instantie en tot het opkomen van zelfverwijt in de geest van de patiënt. De arts vergeet spoedig die functie en gaat worden rond de psychiatrie

een volwaardige wetenschap uit te bouwen.

Medische invalshoek

In de 19^e eeuw worden vooral het centrale zenuwstelsel en de hersenprocessen beschouwd als biologische drager van psychische processen. Kraepelin stelt een klassifikatie op van allerlei ziektevormen, met beschrijving van hun symptomen, beloop, enz... Analooz aan het causalistische patroon tot dewelke de andere positivistische wetenschappen waren geëvolueerd. Deze medische georiënteerdheid leidt in de dertiger jaren tot het praktiseren van elektroshocks en hersenoperaties, en later tot de enorme uitbreiding van de farmaceutische industrie. Een psychische stoornis wordt beschouwd als een uiting van een biologisch foutgelopen proces, en het volstaat dit proces te beïnvloeden om de psychische stoornis weg te nemen. Freud ontdekt hoe bv. de seksuele verdringsprocessen via onbewuste wegen kunnen leiden tot psychische en fysieke stoornissen, maar ook hij voert de therapeut naar de "medische attitude", het afstandelijk diagnosticeren, analyseren. Volgens Foucault wordt de dokter door Freud gemystifieerd. De vervreemde structuren die in het begin van de 19^e eeuw werden uitgedacht om de waanzin aan het woord te laten, bv.

het voortdurend beschuldigende oordeel, de stilte, de herkenning in de spiegel, worden door Freud allen op de dokter overgedragen. Zoals De Monrice het uitdrukt: "Het ziekte-model helpt het statusverschil tussen de therapeut en de patiënt te rationaliseren als iets typisch voor de relatie. Het moedigt de patiënt aan de inferieure passieve ziekerol ten opzichte van de magische zieledokter aan te nemen. Het tendert naar een ontmenselijking van de persoonlijke verhouding door de hulpzoekende mens te veranderen in een 'geval', dat een of andere ziekte met zich meedraagt."

Drie hoofdstromingen

Ten aanzien van heel deze probleemtoestand in de psychiatrie is er de jongste twintig jaar heel wat protest gerezen. Als eerste van drie hoofdstromingen is er de "strategie van de Kleinschaligheid", die het mastodonte psychiatrische ziekenhuis wil vervangen door kleine therapeutische gemeenschappen, kommunevormen met veel warmte, menselijkheid, enz... waar de gekken hun waanzin kunnen uitleven. Er is ten tweede een patiëntenbeweging die soms nadrukkelijk ageert rond de rechten van de patiënt (T. Szasz, Nederlandse gekkenbeweging), tegen de vooroordelen jegens hen die psychiatrisch patiënt zijn (of geweest

zijn), tegen de onderdrukking van de patiënt door de arts (Socialistisch Patiënten Kollektief). Er is ten derde een harde beweging, direkt gericht tegen de psychiatrische ziekenhuizen, met als doel de ontbinding ervan. (De Democratistische Psychiatrie in Italië, de Community-beweging in USA rond 1960, Syndicat de la Psychiatrie in Frankrijk na Mitterands verkiezing.) In de plaats van het ziekenhuis zien we overal de ambulante wijkpsychiatrie verschijnen, vooral gericht op crisisinterventie. Zoals Franco Basaglia het uitdrukt: "De wijk moet er bij betrokken worden. Wat we trachten te bereiken is dat de "gewone, eenvoudige mensen uit de wijk hun inzicht over normaliteit en abnormaliteit gaan toetsen aan de positie van de patiënt." Toch melden vele kritici dat de psychiatrische patiënten na de sluiting van het hospitaal veelal direkt opgescheept worden door de andere uitstotingsmechanismen van onze maatschappij, bv. gavanings, zelfmoord, armoede, enz... Ook hebben velen een verdachte coalitie gezien tussen "goedmeurende psychiaters" en "een overheid, die er groot economisch voordeel bij zag om de geldverslindende psychiatrische ziekenhuizen te sluiten".

Last but not least, Passage 144 (met Steven de Batselier) uit Leuven en Benedi (met F. DeBauche) uit Waver. Het geheel is omlijst met een aantal inleidende lezingen, en lezingen afkomstig uit de andere twee stromingen en ook nog uit de spiritualistische hoek. 's Avonds zijn er kulturele activiteiten en achter de schermen gebeurt enorm veel, waarvan elke dag trouw rapport in de kongreskrant.

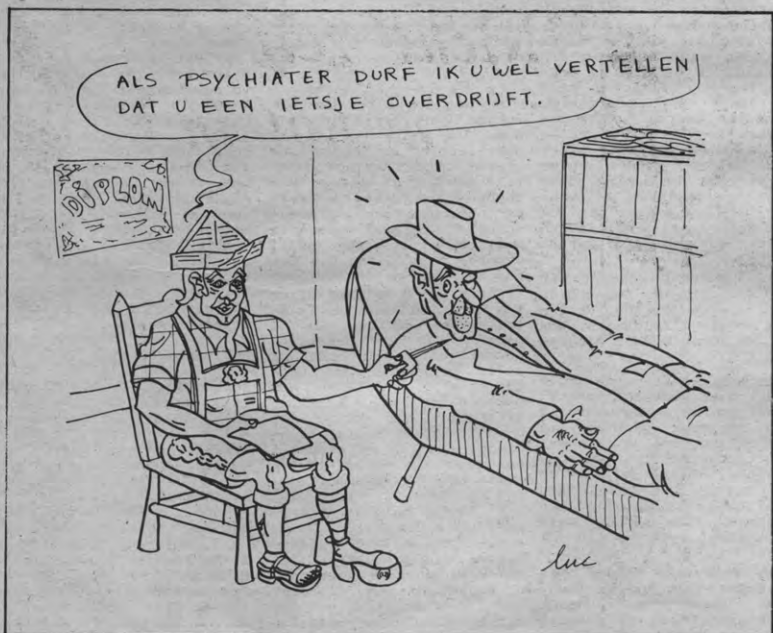
Rond deze "alternatieve" aanpak van psychiatrische patiënten zal VETO een gesprek hebben met R.D. Laing. De neerslag van dit gesprek en van een aantal uiteenzettingen tijdens het kongres, heb je tegoeerd voor volgende VETO.

R.D. Laing

Diverse van deze kleinschalige initiatieven die uitgenodigd zijn hebben school gelopen bij de Londonse households, de Philadelphia Association van Laing en Cooper. Deze huishoudingen dienen, volgens Laing, een plaats van gastvrijheid te zijn, wijkplaatsen. Voor wie daar woont zijn deze verblijven een soort smeltkroes waar ervaringen van sleur en gespletenheid, smart en vreugde, opwinding en verveling, hoop en wanhoop in het samenleven versmolten worden." De waanzin wordt in deze gedachtengang gezien als een "gezond" protest tegen de heersende normaliteit, die één destructieve uitdrukking is van onze ervaring. Laing schrijft: "Vanaf zijn geboorte is het kind onderworpen aan geweld, dat men 'liefde' noemt, zoals ook zijn ouders en de ouders van zijn ouders dat waren. Dit geweld ontplooit zich voornamelijk om het essentiële van zijn ont-plooiingsmogelijkheden te verwoesten en over het algemeen genomen lukt deze onderneming wonderwel. Wanneer dit nieuwe wezen tegen de 15 jaar is, is het

In september is er tijdens het kongres "Strategie van de Kleinschaligheid" kans om de drie richtingen bij mekaar te zien. Het accent ligt in de eerste plaats op de kleinschalige leefgemeenschappen. Hiertoewerden een achttal initiatieven geselecteerd en uitgenodigd, om hun uitgangspunten en concrete werking toe te lichten. Een drietal zijn afkomstig uit de USA, nl. Soteria House (met Loren Mosher), Networks (met Ross Speck) en Burch House (met David Goldberg). Een tweetal komt uit Frankrijk, nl. Bon-neuil-sur-Marne (met Maud Mannoni) en A.Z.A. (met Simon Elbaz). Eentje en dan wel het meest bekende komt uit London: "Philadelphia Association" (met R.D.

vervolg op p. 10

Wegens laattijdig uitbetalen beurzen : Studenten en vakbonden dagvaarden Staat.

Jaarlijks hebben duizenden studenten en scholieren recht op een studietoelage. Meer dan de helft van hen komt uit gezinnen die dat geld zeer goed kunnen gebruiken.

In het universitair onderwijs met zijn 144.636 toelagetrekkers heeft 56.448 een inkomen beneden het socio-vitaal minimum. In het hoger onderwijs met 34.809 toelagetrekkers is dit het geval voor 41,75%. Dat blijkt uit het studie-werk dat verricht is naar aanleiding van de samenstelling van een nieuw ontwerpdecreet op het verlenen van studietoelagen. Een studie van het centrum voor Sociaal Beleid (U.F.-S.I.A.) stelt het socio-vitaal minimum voor een gezin met één kind vast op ongeveer 295.000 fr Netto Belastbaar Inkomen (1979). Dit komt overeen met 28.674 fr. gezinsinkomen. Het gezinsinkomen wordt bekomen door bij het maandelijkse Netto Belastbaar Inkomen (N.B.I.) de genoten belastingvermindering en de genoten kinderbijslag bij te tellen). Dit socio-vitaal minimum (S.V.M.) gaat ervan uit dat een gezin met één kind beneden dit inkomen niet in staat is om de studiekosten van het kind te betalen. Voor deze gezinnen is de uitgekeerde studietoelage zeer essen-

tiel en komt dus best op tijd. Om die (laattijdige) uitbetaling van de studietoelagen, daar is het hem precies om te doen.

De wet op het verlenen van studietoelagen van 19 juli 1971 regelt zeer duidelijk de termijnen binnen dewelke de toelagen uitbetaald moeten worden. Artikel 6 van die wet :

- voor het secundair onderwijs dient het totale bedrag vóór 1 januari uitbetaald te worden.

- voor het hoger onderwijs :

+ vorig jaar in de eerste zittijd geslaagd : 75% dient vóór 15 november uitbetaald en het volledige saldo vóór 1 april.

+ anderen : 75% voor 1 januari en het volledige saldo vóór 1 april.

Reeds jaren negeren de Ministers van Onderwijs en Financiën deze wet. Vorig jaar liep dit werkelijk de spuigaten uit. De eerste toelagen werden uitbetaald op 19 maart 1981 (dit na acties door de studenten van alle centra onderno-

men, wat een nog laattijdiger uitbetaling kon voorkomen).

Rond half juni (17.06.81) moesten nog enkele duizenden hun toelage krijgen, 1000 dossiers voor het hoger en 2000 voor het secundair onderwijs, om precies te zijn.

Het is duidelijk dat dit enorme gevolgen heeft voor vele gezinnen, precies vanwege de toch al precarie financiële situatie. Sociale Raad, samen met enkele andere organisaties (de kristelijke en socialistische vakbeweging, de sociale diensten van de verschillende universiteiten en enkele studentenorganisaties, o.a. V.V.S.-S.V.B.) besloot via gerechtelijke weg aan deze wankele paal en perk te stellen. Zij dienden klacht in tegen de nationale overheid (in de persoon van de ministers van Nationale Opvoeding en Financiën, verantwoordelijk voor een tijdige uitbetaling). Vijf studenten, waarvan twee uit het

Niet Universitair Hoger Onderwijs en drie universitair (uit de drie grote centra) werden bereid gevonden om verwijlinteressen te eisen omwille van de laattijdige uitbetaling van hun studietoelage.

Uiteraard heeft dit proces enerzijds de bedoeling de concrete eis van deze vijf studenten ingewilligd te zien, maar anderzijds en zeker niet minder belangrijk heeft dit rechtsgebeding een principiële be-

doeling, met name de bevoegde ministeries te confronteren met het feit dat de wet er is om nageleefd te worden... ook voor ministers. Het proces heeft uiteindelijk tot doel om de ministers in de toekomst te verplichten de toelagen tijdig uit te betalen.

Voor meer informatie (ook in verband met de actie rond de processen) kan je steeds terecht op Sociale Raad, 's Meiersst. 5, 3000 Leuven.

Voorstel Bosmans : Laatste Pagina.

vervolg van p.9

STRATEGIE V/D KLEINSCHALIGHEID

gelijk aan ons, een half maken heeft met onze sadomasochistische ingesteldheid. Veelvoud van deze initiatieven zijn, met als andere kommuenvormen, als gevolg daarvan op de klippen gegaan.

3° Is de non-psychiatrische houding van o.a. Cooper tot in het oneindige vol te houden? Bv. waar hij zegt: "Wat we historisch moeten doen in onze samenleving is de waanzin ontbreken aan elke klinische ingreep, die geen andere functie heeft dan repressie en controle. We moeten haar haar plaats teruggeven in een wereld van universele creativiteit. De geestesziekte en de psychiatrie kunnen in een waarachtige socialistische samenleving geen plaats hebben."

4° In welke mate is dit samenleven in kleine gemeenschappen ook geen vorm van uitstoting uit zijn eigen leefmilieu?

5° Wat te denken van het citaat van Jervis in zijn boek "Le Mythe de l'Anti-psychiatrie": "Onder invloed van de anti-psychiatrie werden er nieuwe methoden ontwikkeld waarvan de therapeutische gemeenschap en de familiotherapie waarschijnlijk de meest bekende zijn, maar die net als de oude psychiatrische technieken de rol vervullen van het individu te integreren en opnieuw aan te passen aan de heersende normaliteit. Zo wordt er zelfs toegegeven dat psychiatrische problemen een maatschappelijk konflikt uitdrukken, om echter met a-politieke en louter technische analyse en middelen het probleem op te lossen zoals in het verleden."

6° Is het hele democratische concept waarop in de anti-psychiatrie de relatie tussen hulpverleners en hulpvragers zich vertoont, uiteindelijk geen illusie, geen mystificatie van de werkelijkheid. Basaglia stelt "Wat is het nieuwe in de heerschappij van de therapeut, die zich voor

niet-therapeut uitgeeft, in zijn relatie tot de patiënt die geen patiënt is, en in zijn streven om diegene te zijn met wiens hulp de zieke zijn eigen ervaring kan beleven".

7° Waar is de coalitie met andere onderdrukte groepen, waarop David Cooper steeds zo gedrukt heeft, en dat DE uitstraling was van het congres "Dialectics of Liberation" in 1967 waar studentenleiders, intellectuelen, vakbondsdelegaties, leiders van actiegroepen zoals de Black Power enz. samen confererden? Zoals Cooper het stelt: "Meer dan een juiste analogie is er de juiste logica die de strijd van elkeen tegen de vreemdeling, voor de volle uitdrukking van zijn vrijheid, en van zijn autonomie verbindt met de strijd van elke onderdrukte groep natie of klasse."

Alleszins stof genoeg ter discussie. Ter afsluiting volgend citaat van Vincent Van Gogh uit één van zijn brieven: "In feite voelen alle impressionistische schilders ongeveer hetzelfde. In feite zijn we allen min of meer neurotisch. Dat maakt ons juist zo gevoelig voor de kleuren, voor hun bijzondere taal, voor de complementaire werking, voor de contrastwerking, voor het harmonische ervan" ... Ook Van Gogh werd 'verpleegd' in een psychiatrische inrichting.

Luc Vanheerentals

Spreekers op dit congres (zie details in onze agenda): Steven De Batselier, Willy Calwaert, M. Bleuler, M. Lietaert Peerbolte, M. Van Campenhout, D. Cooper, M. Zecca, F. Guattari, L. Redler, F. Huxley, M. Mannoni, A. Vanier, L. Mannoni, J. Schreier, A. Menn, K. Ringoet, S. Elbaz, F. De Bauche, D. Goldblat, G. Newman, R. & J. Speck, Franca Basaglia, R. Rotelli, A. Slavich, A. Pirella, L. Vanderwijk, J. Vesseur, T. Demy, M. Elkaim, St. & Chr. Grof, R.D. Laing, C.J.B.J. Trimbos, L. Flam.

vervolg van p.8

ETEN OP KOT

ruim 62 miljoen (van de 77,5 miljoen inschrijvingsgelden waarover ze vrij kan beschikken) aan de recurrente werking van de fakulteiten.

Een financiering van de sociale sector zoals voorgesteld door CVP-senator De Bondt zou de academische overheden dus aardig in het vlees snijden. Als compensatie voor deze inkomstermindering ligt een min of meer drastische verhoging van de inschrijvingsgelden op korte of middellange termijn dan wel in het verschiet. Zeker wanneer de post werkinggelden van de universiteiten een deel van de besparingen uit het begrotingsconclaaf moet dragen. Inschrijvingsgeld als noodzakelijke financieringsbron voor de academische sector: m.a.w. een ruk naar betalend onderwijs. Nogmaals: de verbruiker betaalt.

Afbouw

Dit betekent meteen dat je meer, resp. überhaupt kan verbruiken naarmate je meer kan betalen. Selectie in het onderwijs op basis van financiële mogelijkheden, discriminatie dus. Sec. En deze financiële drempel naar het hoger onderwijs bestaat nu nog steeds, is reëel. Het is dus zeker fout te stellen dat de democratisering van het onderwijs in de tachtiger jaren geen kwestie meer zou zijn van geld, enkel nog van structuren (alsaf aangepaste struktu-

ren voor socio-culturele en pedagogische begeleiding geen geld zouden kosten). Een dergelijke redenering maakt nochtans Herman Deleek (CVP-senator en professor UFSIA) in een recent nummer van de "Gids op Maatschappelijk Gebied". Zo'n gedachten-gang kan gelukkig enkel begele... ad zijn voor ingrijpende besparingen in de sektor.

De lagere socio-professionele lagen zijn nu reeds schromelijk (nauwelijks index 50) ondervertegenwoordigd aan de universiteit en niet de helft van hen geniet van een studietoelage in het huidige stelsel.

Volgens Deleeks eigen berekeningen is de gemiddelde studietoelage tussen '72 en '76 in reële termen gedaald met 21,7%. De beurzen volgen de stijging van de levensduur dus duidelijk niet. Ondanks deze twee grote vaststellingen (waar we in volgende nummers nog meer in detail op terugkomen) is de overheid van plan een globale ingrijpende hervorming door te voeren in het stelsel, een hervorming die naar alle waarschijnlijkheid de totale afbraak inluit.

De poort naar betaald onderwijs komt dus duidelijk op een kier te staan. Bij de aanvang van de tachtiger jaren heeft een rigoreuze sociale politiek voor het (hoger) onderwijs de lange zomer niet gehaald.

Hans Van den Broeck

- (1) Wet op de oprichting van de sociale sectoren aan de universiteiten.
- (2) 'Sociale sector' is de verzamelaar voor het geheel van collectieve voorzieningen voor studenten als daar zijn: studentenrestaurants (Alma's), universitaire residenties, sociale dienst, medische dienst, jobdienst...
- (3) Van 44.777 studenten in het UHO naar grosso modo 105.000 studenten (UHO + NUHO).

**Kom eens 'n TV. programma
11 x sneller en van achter naar
voor bekijken.**

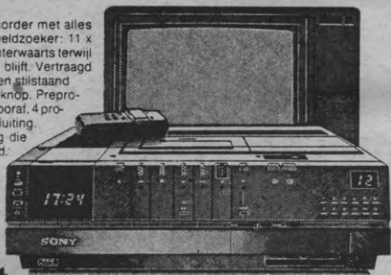
**Dat kan alleen met de nieuwe
Sony Betamax.**

Een unieke videorecorder met alles erop en eraan. 'n Snelbeeldzoeker: 11 x sneller voorwaarts en achterwaarts terwijl het beeld op het scherm blijft. Vertraagd beeld, beeld voor beeld en stilstand beeld. 3 x sneller-kijken-knop. Preprogrammatie tot 14 dagen vooraf. 4 programma's. Kamera-aansluiting.

De afstandsbediening die inbegrepen wordt wordt bijgeleverd. En meer. De nieuwe Sony SL7 is de meest complete videorecorder.

Dat willen wij u graag demonstreren.

SONY
Maakt video pas echt boeiend.

**Bij mij gaat uw hart
voor Sony Hi-Fi sneller
kloppen.**

In elk rack een cassettedeck met een "metal" positie : daaraan herken je Sony, de koploper. Met Sony krijgt u een perfecte Hi-Fi-muziekweergave zonder diep in uw beurs te moeten tasten. Zonder dure extra's te moeten bijbetalen. Kom eens kijken, u hoeft niet bang te zijn om tot over uw oren verliefd te worden. Het mag.

SONY

Diestsestraat 164-168
3000 LEUVEN

ZE NOEMEN ME WILLEM DE VEROVERAAR, DOCH IK SPEEL GRAAG HET SLACHTOFFER.

AL MET WILLEM DE ZWIJGER GE-PROBEERD?

luc

luc

**Standaard Boekhandel
als het om boeken gaat...**

Waar je ook gaat studeren, welke studierichting je ook kiest, zonder kursussen en studieboeken sta je nergens. Bij Standaard Boekhandel kan je steeds terecht met je boekenwensen.

- de leerboeken die je nodig hebt
- een uitgebreide keuze aan wetenschappelijke en populair-wetenschappelijke boeken
- pockets, woordenboeken, naslagwerken
- een besteldienst voor om het even welk boek uit binnen- en buitenland
- bibliografieën en andere informatiebronnen

dus: als het om boeken...

Standaard Boekhandel
LEUVEN Naamsestraat 57

Generale Bankmaatschappij

Een prima Bank, ook voor jonge mensen !

Speciaal voor Studenten :

- de G-rekening :

- minimum aan administratieve formaliteiten : veto tegen papieren rompslomp !
- soepele werking voor jonge studenten
- gemakkelijk om geld te bekomen (mister-cash) gemakkelijk om te betalen.
- mogelijkheid van permanente opdrachten (vb. huur kot)
- gratis abonnementen op financieel-economische informatie :
- " Het maandelijks bulletin van de Generale Bank "
- mogelijkheden om bij gelegenheid gratis beroep te doen op het Dokumentatiecentrum van de G.B.M. als hulp bij uw studies.
- een speciale studentenkalender werd ontworpen voor U; deze wordt U rechtstreeks toegestuurd ofwel kunt U hem aanvragen bij één van onze agentschappen.

Altijd een agentschap in uw buurt !

1. Leuven Univ. Naamsestraat 9 (recht tegenover de Hallen). tel. 016/234962
2. Leuven Centrum, Vital Decosterstraat 42, tel. 016/233811
3. Leuven St-Jacob, Sint Jacobsplein 23, tel. 016/210698
4. Leuven Station, Martelarenplein, tel. 016/234599
5. Heverlee Naamse Poort, E.Ruelensvest 5, tel. 016/226170
6. Heverlee Terbank, Tervuursesteenweg 178, tel. 016/227140
7. Heverlee Tiense Poort, Tiense steenweg 8, tel. 016/223407
8. Heverlee Zuid, Naamsesteenweg 290, tel. 016/229634
9. Leuven Diestsestraat 93, tel. 016/233811
10. Kessel-Lo, Diestsesteenweg 79, tel. 016/253767
11. Kessel-Lo Vlierbeek, Gemeenteplein 33, tel. 016/251373

DOEL

Het verwerven van zoveel mogelijk diploma's binnen de kortste keren.

SPELREGELS

Iedere speler beschikt over 1 pion = 1 student en over een politiewagen ofte flikkenkar.

Men werpe om beurten met 1 (=één) dobbelsteen. De speler kent dan twee mogelijkheden : ofwel met zijn pion over het aantal ogen van de "worp" verdertrekken, ofwel als flik twee maal zo snel (2x het aantal ogen). Rechtsomkeer maken is verboden (dus maak je best op je stukken duidelijk wat de voorkant is).

Het vertekpunt : voor de studenten is dat uiteraard het station, voor de politiewagen het politie-buro.

DE POLITIE (uw vriend) :

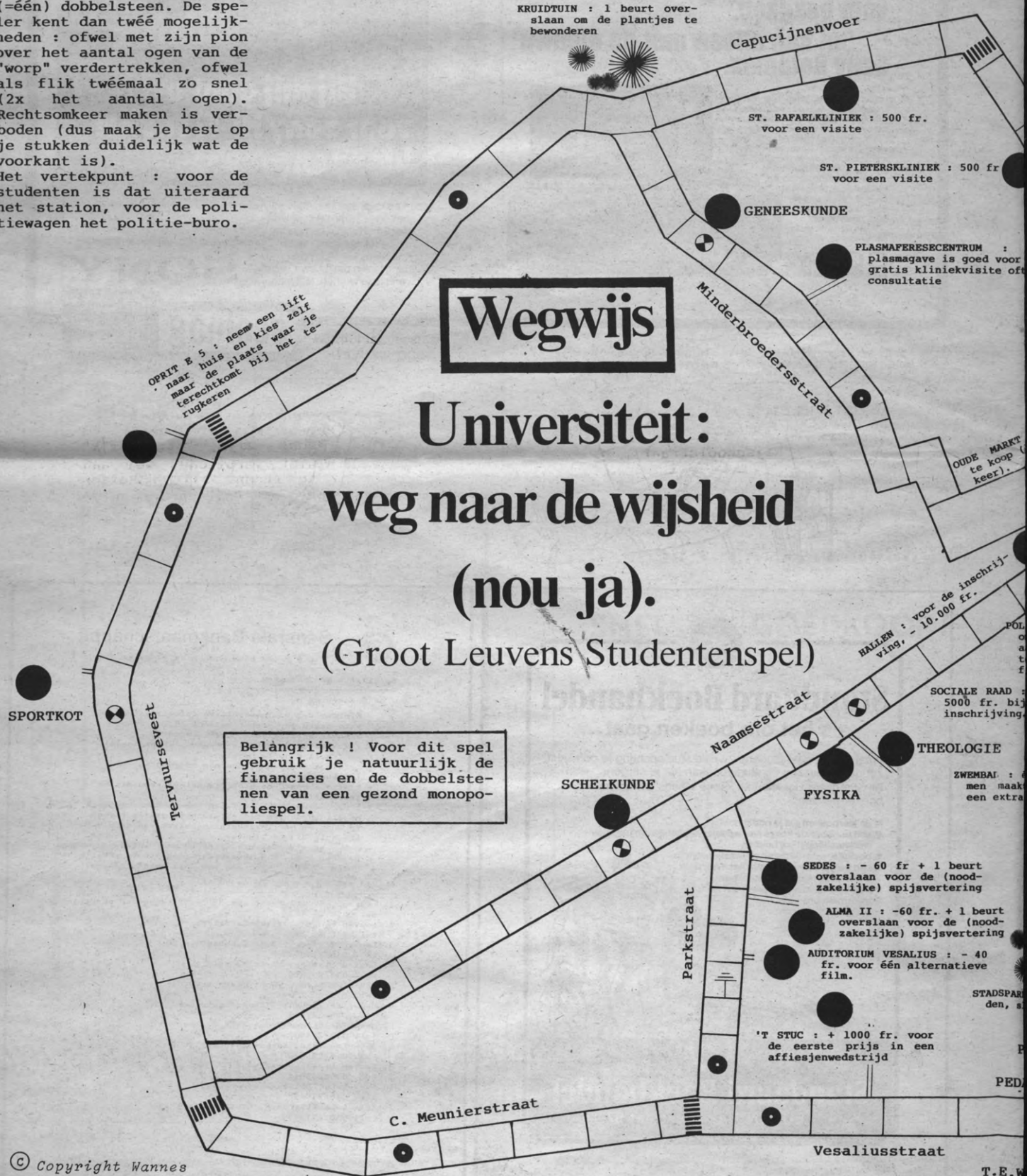
MAG

- in éénrichtingsstraten enkel in de aangeduide richting rijden; de wandelstraten zijn verboden terrein. Boete voor het niet naleven : 500 fr. aan iedere speler.

- Een student pakt hij bij de lurven door op hetzelfde vakje terecht te komen. Als beloning voor deze prestatie betaalt de betrachte hem 500 fr.. Een flik is echter altijd eerbaar, met één bierbonnetje is hij best tevreden. (Een agent komt op geen andere manier aan centen.)

MAG NIET :

- aan een auditorium postvatten (dus op vakje stilstaan), 1000 fr. aan de bank.
- aan een huis gaan boete 1000 fr aan de bank (bij onverkochte ten aan de bank).
- op een zebra pad bet

DE STUDENT (hij blokke en...)

MAG :

In alle straten en richtingen door Leuven drementelen, doch omkeren is ook voor hem uit den boze. Kan een huis kopen (schrijf dan wel op wat je koopt, er is er maar ééntje per straat, dus : straatnaam). Durft een ander het aan jouw eigendom te betreden, klop dan duizend (1000 fr) als huur uit zijn zakken, best gezellig en goedkoop.

Hoe kun je nu als student aan dat diploma geraken ?

Per diplma ga je zo te werk :

Ga je eerst inschrijven in de Hallen (10.000 fr), tenzij je eerst op Sociale Raad bent geweest, dan blijft er nog 'slechts' 5000 fr. te betalen). Van dit inschrijvingsgeld kun je achteraf (eventueel) wel 5000 fr. op de post terugvorderen. Dat is dan per inschrijving wel éénmalig. Voor dat ene diploma

betreed je ook viermaal gelijk welk auditorium. En verder :

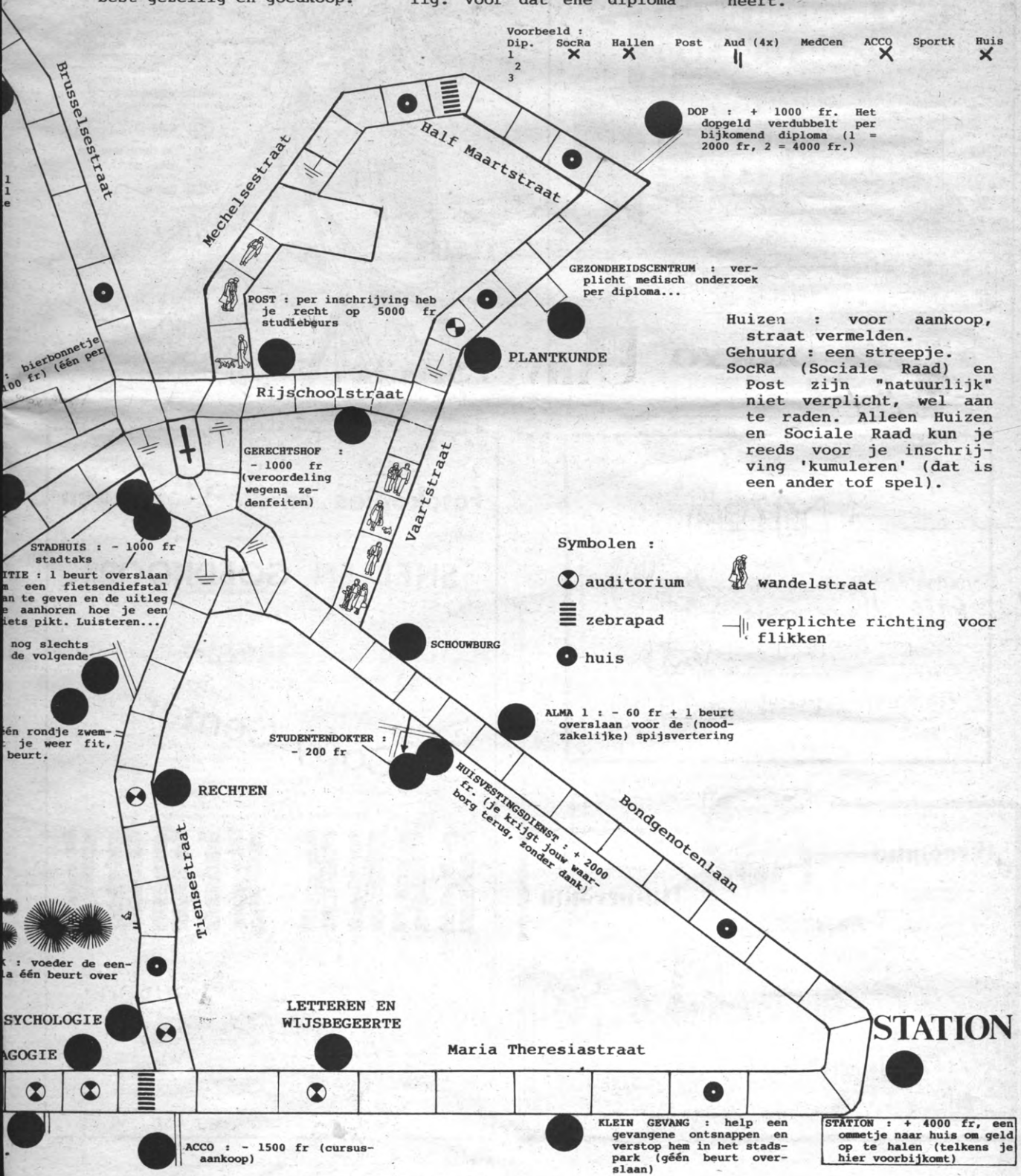
- onderga je éénmaal een medisch onderzoek in het gezondheidscentrum (uiteeraard)
- ga je éénmaal om cursussen in de ACCO.
- doe je éénmaal aan sport op het sportkot (niet te veel)
- koop je een huis of huurt er een bij een ander.

Elke speler houdt zelf bij wat hij reeds, al verricht heeft.

Voorbeeld :

Dip.	SocRa	Hallen	Post	Aud (4x)	MedCen	ACCO	Sportk	Huis
1	X	X				X		X
2								
3								

DOP : + 1000 fr. Het dopgeld verdubbelt per bijkomend diploma (1 = 2000 fr, 2 = 4000 fr.)

Symbolen :

- auditorium
- zebepad
- huis
- wandelstraat
- verplichte richting voor flikken

Huizen : voor aankoop, straat vermelden. Gehuurd : een streepje. SocRa (Sociale Raad) en Post zijn "natuurlijk" niet verplicht, wel aan te raden. Alleen Huizen en Sociale Raad kun je reeds voor je inschrijving 'kumulieren' (dat is een ander tof spel).

STATION : + 4000 fr, een ommetje naar huis om geld op te halen (telkens je hier voorbijkomt)

ACCO : - 1500 fr (cursusaankoop)

KLEIN GEVANG : help een gevangene ontsnappen en verstopt hem in het stadspark (geen beurt overslaan)

LOVANIA HI-FI

A. DUCHESNE Mechelsestraat 38 3000 Leuven
016 22 55 59

TEAC

Artistry in Sound

ONKYO

JBL

TENSAI SANYO

LEVE DE VRIJHEID...

MET JE KB-STUDENTENREKENING

Wat doe je op een zondagavond als je onvoorzien meer geld moet uitgeven dan je op zak hebt? Je haalt dat geld gewoon uit een Bancontactautomaat die dag en nacht voor je "openstaat". Want met je KB-studentenrekening heb je recht op een Bancontactkaart.

Meer vrijheid, meer veiligheid ook: het geld op je KB-studentenrekening kan niet gestolen worden en je kan het niet verliezen.

Heb je vaste kosten, zoals gas, elektriciteit, huur van je studentenkamer... dan laat je die rustig betalen door je bank, met een doorlopende opdracht. En je weet dag na dag hoeveel je nog "in de pot" hebt, met je rekening-uittrekfels.

Moet je eens een serieus bedrag betalen, dan heb je aan één papertje genoeg: een van je overschrijvings-formulieren.

Spring eens binnen in het KB-kantoor daar in je buurt, als je 18 jaar of ouder bent is je rekening zo geopend.

En vraag er alvast je gratis KB-studentenagenda.

Alles wat interessant voor je is kan je erin terugvinden: 'n agenda voor je afspraken, lessen en belangrijke gebeurtenissen, een lijst met allerlei adressen, een tabel om je inkomsten en uitgaven te noteren... en nog veel meer.

Tenwijle je toch bij de KB bent, vragen is krijgen!

KB KREDIETBANK

De bank waar je méér aan hebt.

CAFÉ Neuroosje

Voor een rustpoosje,
Ontmoet je vrienden in
een raffe sfeer!

Mechelsestraat 17 Leuven

Fotokopies en verkleiningen

SNEL EN GOEDKOOP!

Copy Center

RANK XEROX

Vaartstraat 8 Leuven

Tel. 016/22.71.67

CAFÉ
Grasimus

Tiensestraat, 98
3000 LEUVEN
Tel. (016) 239252

TAVERNE

Universum

H. Hooverplein 26,
3000 LEUVEN
Tel. (016) 228794

UNIEK
Rustiek
Centrum

WELKOM...

Design

Bevroren verandering

Toen het avond werd sloot hij de louvre-deuren op het balkon en schoof er de gordijnen - een ontwerp van Marinetti - voor. Hij stak de Eileen-Gray-lamp onder de Warhol-litho aan en zette zich aan het schrijven aan de Macintosh-tafel uit 1912. Toen de punt van zijn potlood afbrak zocht hij in het 17e eeuwse Engelse schrijfbureautje naar zijn Jugendstil potloodslijper. Enkele uren later, na een avondritje in zijn Cadillac Décapotable uit de jaren '50, vleiende hij zich neer in zijn Art Nouveau-zetel - Hoffmann - en rookte een sigaar... Toen pas viel hem de bizarre verscheidenheid van vertegenwoordigde stijlen en periodes op...

Dat we met zoveel verschillende stijlvormen, vroegere, nieuwe, aangepaste, gekonfronteerd worden - stijlvormen die bovendien met de regelmaat van de klok vervangen en heropgevoeld worden (denk bv. aan de recente Art Nouveau-revival) - verbaast de 20^e eeuwse mens niet meer. Het is niet alsof de cultuur van nu niet bestaat, tenzij als voortdurende verandering van stijlvormen. Niemand kijkt verbaasd op als een mode-ontwerpen Renaissance-kleuren op de markt brengt. En wie kent niemand in zijn straat die er als een heuse '50-er jaren Elvis bijloopt.

Umberto Eco stelt in zijn boek "La structure absente" een briljante diagnose (het woord is niet toevallig) van dit verschijnsel. Dit vanuit de semiotische hoek.

In zijn betoog komen enkele basisbegrippen voor die hier kort toegelicht worden. Een voorwerp heeft meestal een gebruiksfunctie die hier verder als de primaire functie wordt aangeduid. Om de geboden mogelijkheid te herkennen moet je echter in het bezit zijn van de gebruiksluutel, die meestal met de opvoeding wordt meegegeven. Voor een mens uit het stenen tijdperk zou het waarschijnlijk helemaal niet duidelijk zijn waarvoor een trap nu eigenlijk dient. De voor ons erg duidelijke symboliek van een lift zou voor hem helemaal abacadabra blijven. Deze gebruiksluutel noemt men semantische kode en is sterk cultureel bepaald. Wij begrijpen bv. weinig van Indische muziek, omdat wij niet de goede interpretatiesleutel in handen hebben.

Daarnaast heeft bijna elk voorwerp en om het even welke artistieke vorm ook een sterk symbolische waarde. Een troon bv. is zelfs veel meer een teken van macht dan een voorwerp om op te zitten. De symbolische eigenschappen van iets zijn dan ook erg belangrijk als aanduiding van zijn gebruiksmoedertijden. Op een biedermeierstoel ga je niet zitten als op een zakzetel. We noemen de symbolische functie secundair, hoewel ze dikwijls minstens even belangrijk is als de primaire functie.

Nu kunnen deze twee soorten functies in de loop der geschiedenis nogal eens verschuiven. Soms vergeet men helemaal wat de eigenlijke bedoeling was van een voorwerp (denk maar aan de spullen die als "antiek" boven de haard hangen in rustieke interieurs). Ook de secundaire functies kunnen veranderen, samen met de primaire. Dit is bv.

gedeeltelijk het geval met een oude abdij die als cultureel centrum wordt ingericht.

In het geval van de piramiden heeft men nauwelijks nog benul van het oorspronkelijke gebruik of de oorspronkelijke symboolwaarde. Maar in de loop der tijden zijn er heel wat nieuwe secundaire leescodes in omloop gebracht; de primaire functie is verworden tot toeristische bezienwaardigheid. En het kan nog verder gaan: de primaire functie kan secundaire functie worden. Als Liechtenstein bv. een huilende vrouw schildert, dan beeldt hij niet die vrouw af, maar een stuk stripverhaal dat een symbolische aanduiding is van een huilende vrouw zoals de "comic"-samenleving die ziet. En ga zo maar door...

De geschiedenis werkt dus op een voorwerp, zijn vorm en zijn esthetische waarde in door er nieuwe betekenissen aan toe te kennen. Dat is het bekende mechanisme van het in zwang en daarna weer in verval raken van stijlen. Omwille van onze verbijsterend snel evoluerende maatschappij is ook dit mechanisme in een stroomversnelling gekomen. Het springt in het oog en is dan ook pas nu het voorwerp van onderzoek ge-

worden.

Parallel daarmee is ook onze kennis van andere culturen en vroegere beschavingen gegroeid. Dit gevoel voor geschiedenis heeft een abnormaal hoge zin voor de betrekkelijkheid van de "beschaving" in de hand gewerkt. Het heeft ook onze filologische soepelheid tot een grote hoogte opgedreven. Wij zijn min of meer in staat een vroegere stijlperiode uit de westerse geschiedenis exact te interpreteren, zelfs na vele tientallen of honderden jaren. Als we naar de voortbrengselen van de art nouveau kijken zijn we zelfs behoorlijk in staat de ideologische achtergronden van die beweging te herontdekken. Op die manier worden er eigenlijk steeds meer periodes uit de geschiedenis herontdekt, zonder dat er eigenlijk ook maar één echt uit onze "bagage" verdwijnt.

Tot het einde van de vorige eeuw was dat helemaal anders. Het werk van een gevierd schrijver als Dante in de 13e eeuw, was voor de rationalist van de 18e eeuw gewoonweg onverteerbaar nonsens, terwijl men er een eeuw later veel belangstelling voor had. De opkomst en het verval van een stijl verliepen volgens een sinuïdale kromme. Nu

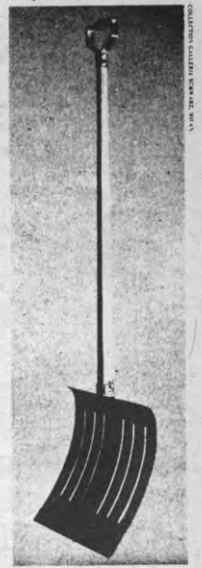
vertoont alles eerder een spiraalvormig beeld. Elke nieuwe ontdekking is ook een blijvende aanvulling van ons cultuurbeeld, waar weer andere lagen overheen geplaatst worden. Art Nouveau wordt vandaag niet alleen "gelezen" vanuit de oorspronkelijk ideologische perspectieven, maar even goed vanuit onze hedendaagse. Daardoor zijn wij in staat objecten uit vroegere periodes in een nieuwe context te plaatsen. In de negentiende eeuw was het ondenkbaar een empire-zetel naast een Louis XV kommode te plaatsen. Wij echter genieten van onze art nouveau-zetel zowel om wat ze vroeger aan symbolische waarde had als om wat ze nu voorstelt.

Dit is trouwens ook een van de principes waarop de "ready-mades" van Picabia en Duchamp steunen. Zij haalden doodgewone voorwerpen uit hun context en plaatsten ze in andere, waardoor ze met andere betekenissen opgeladen werden; dat gaf wel eens vreemde resultaten: wat te denken bv. van een banale kapstok in een tentoonstellingsruimte, om maar te zwijgen van Warhol's blikzjoepe.

Ook in het verleden heeft men oudere culturen heropgenomen in het dagelijks leefpatroon. Het bekendste voorbeeld is wel dat van de Renaissance. De hele klassieke erfenis werd terug opgeduikeld, grondig onderzocht en omgeploegd en aan het Italiaanse leven in de 15^e eeuw aangepast. De oude cultuur werd vernieuwd en gewijzigd. Maar evengoed werd het hele middeleeuwse wereldbeeld tot in zijn diepste wortels overhoop gehaald.

Dat laatste geldt niet meer voor herontdekkingen van de 20^e eeuw. Door de lange periode waarover de herontdekkingen in de 15^e eeuw gespreid waren, veranderden zij de samenleving, zij gaven haar een nieuw mens- en wereldbeeld mee. Nu voltrekt de gespannen dynamiek van herontdekking en verwerking van vroegere beschavingen zich aan de oppervlakte van onze samenleving. Ze verandert in geen enkel opzicht de basis van ons cultureel bestand. Zelfs de wedloop naar steeds nieuwe stijlvormen voltrekt zich als een eigen nieuwe taal met haar eigen konventies. Ze steunt echter, zoals vroeger, op een vaste ideologie. De ideologie van de vrije markt van oude en nieuwe waarden. Het in een hoog tempo opnemen en verwerpen van het verleden in onze samenleving verandert ze niet meer ten gronde: er is geen tijd meer voor want de volgende ontdekking dient zich al aan. Het is een spelletje geworden dat - zoals de renaissance als stijl het humanisme konnoteerde - een ideologie konnoteert en er ook op steunt: het modernisme als tolerantie ten opzichte van het hele verleden.

Een heel soepele ideologie die het ons mogelijk maakt alle vormen te lezen zonder dat een enkele ons nog echt raakt. Alle ideologieën uit het verleden zijn toegelaten als leesleutel. "Maar het lezen geeft geen informatie meer,

De twee beroemde ready-mades van Duchamp waren een sneeuwshop en een stuk sanitair. De shop noemde hij *Vooruitlopende op de gebroken armen* en signeerde hij met zijn eigen naam. *Fontein* daarentegen was gesigneerd met het pseudonym 'R. Mutt' en werd door Duchamp met kracht namens 'Mijnheer Mutt' verdedigd toen de Society of Independent Artists weigerde het ten toon te stellen.

want alle betekenissen zijn verworven, voorzien en toegelaten."

Een voorbeeld kan dit proces snel duidelijk maken. In Italië was het een tijding "en vogue" om kloostertafels uit de middeleeuwen als eettafel te gebruiken. Alle eigenschappen - symbolische en materiele - van deze tafels werden exact gereproduceerd. Tegelijk bracht men een aantal veranderingen aan en de (zeer dure) tafels werden in zeer gesofistikeerde interieurs opgenomen. Op die manier ging tenslotte de fundamentele symboliek, nl. het sobere maal, van de tafel verloren, samen met zijn primaire functie: aansporen om op een ascetische wijze te eten. Men verlustigde zich in het hernemen van een vorm zonder het denken over de maaltijd te herzien.

Vormen worden hernomen, maar ontdaan van hun zin. We weten teveel en we doen er niets mee. Mogelijkheden tot vernieuwing verworden tot amusement. Ze werken als verdovingsmiddel. Door al gemaakte vormen te hernemen vergaet de creativiteit om nieuwe denkbeelden te ontwikkelen.

Het was nu twee uur 's nachts. Straatlantarens hingen in nevels als een schilderij van Monet. "Luce, calme et volupté...". Hij zuchtte. Zijn bespiegelingen verveelden hem. Morgen nog eens naar die veiling gaan...of eens bij Cassina langslopen...

Pieter 't Jonck

DUS JIJ BEWEERT DAT IK NIET KAN SCHILDEREN?

HET STAAT ER ZWART OP WIT.

luc

VOOR
STUDENTEN

leiden alle wegen naar

academische coöperatief s.v.

uitgeverij
wetenschappelijke boekhandel
papierhandel

TIENSESTRAAT 134-136 - TEL. 016/23 35 20

copiedienst

TIENSESTRAAT 129 - TEL. 016/23 35 20

drukkerij

BRUSSELSESTRAAT 118 A - TEL. 016/22 64 26

LEUVEN

MERCUUR

Ben je een rasechte econo-
mist
zorg dan dat je je niet vergist
de pinten zijn er boordevol
en er is altijd lol

kies de mercuur

het is er niet duur !!

Tiensestraat 126
LEUVEN

KROEG **De Kroeg**

OUDE MARKT 36, Leuven

Openingsuren:

SCHOOLDAGEN: 10u.

VRÛDAGS (MARKT): 10u.

VALANTIE EN WEEKENDS: 13u.

Tel.: 016.237892

**De Sony Walkman: een diskoteeksound
om het even waar, om het even wanneer.**

Een sensatie in Parijs, Londen en
New York. Nu ook hier: de Sony Walkman,
een pluimgewicht cassettespeler met een
denderende diskoteeksound.

U steekt de cassettespeler op zak
(390 g !), zet de koptelefoon op (30 g !)

en geniet van uw favoriete muziek.
Een belevenis, ongeacht de plaats,
ongeacht het moment.

SONY

Uw Sony verdeler:

Diestsestraat 164-168
3000 LEUVEN

ecomag

**Bij mij gaat uw hart
voor Sony Hi-Fi sneller
kloppen.**

In elk rack een cassette-deck met een "metal" positie: daaraan
herken je Sony, de koploper.
Met Sony krijgt u een perfecte Hi-Fi-muziekweergave zonder diep in
uw beurs te moeten tasten. Zonder dure extra's te moeten bijbetalen.
Kom eens kijken, u hoeft niet
bang te zijn om tot over uw oren
verlieft te worden. Het mag.

SONY

Diestsestraat 164-168
3000 LEUVEN

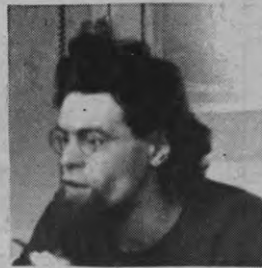
ecomag

Gesprek over Avant-Garde

“Je kan niet met 100.000 Elvis Presley's zijn!”

Logos poogt een alternatief te geven: geïnspireerde avant-garde muziek als "non-verbale communicatie", grotendeels op zelfgemaakte (alternatieve) instrumenten. Logos is in '68 ontstaan (hoe kan het ook anders?) als oppositiebeweging tegen het cultuurbeleid aan het Gentse conservatorium. Het vormde een ensemble, dat zelf optredens ging geven, en startte de organisatie van workshops geïnspireerde muziek (die ze ironisch de naam "Filharmonie van Gent" meegaven). Verder programmeren ze konserteren van nagenoeg alle genres hedendaagse muziek.

Een interview met Godfried-Willem Raes en Moniek Darge, twee pijlers van Logos, over het wel en wee van avant-garde muziek (en nog veel meer).

Avant-Garde

VETO: "Avant-Garde" is een veel gebruikt begrip. Maar wat wordt er eigenlijk mee bedoeld?

Godfried: Het is een dynamisch begrip. Je kan niet spreken van Avant-Garde zoals je kan spreken van jazz of klassieke muziek. Avant-Garde is in feite die muzikale bezigheid die op een bepaald ogenblik in de tijd als de meest progressieve, de meest normverzuivende kan worden beschouwd.

Wat Avant-Garde was in de jaren '20, hoeft het nu niet meer te zijn; bepaalde dingen zijn het misschien nog wel.

Nu is het ook de bestreving van de Avant-Garde muzikant zoveel mogelijk de normen die ons door de cultuur als vanzelfsprekend worden ingeprent te overschrijden, lost te komen van onze konditioneringen. Die idee daarachter is dus héél ruim. Voor Logos vertalen we dat zo, nl. door ons uit te drukken in "non-verbale communicatie".

VETO: Avant-Garde richt zich tot een publiek?

Godfried: Een publiek is niet noodzakelijk. Wat in de eerste plaats belangrijk is, is de zelfexpressie voor de persoon die het maakt. Dus alle muziek begint voor mij met het feit dat als ik zelf muziek maak, ik er iets aan heb, iets dat voor mijn eigen ik

Een tijd geleden werd te Gent een hoe dan ook originele plaat uitgebracht - een werkstukje dat, als je de lef hebt het op te leggen, gegarandeerd je naald volledig en definitief naar de knoppen helpt en dit in de kortst mogelijke tijd. Dit eerder destructief geval is een initiatief van de stichting Logos, als reactie tegen passieve muziekkonsumptie. Ze reageren ook tegen een (muziek-)cultuur die enkel gericht is op de kultivering van "grote voorbeelden" en die persoonlijke creativiteit doodt. Al genoeg mensen kijken naar anderen, "supermen" waarvan gezegd wordt dat ze alles beter kunnen. Beter dan wie?

betekenisvol is. In tweede instantie kan dat blijken nuttig te zijn met anderen, dan is er een wisselwerking. In de derde plaats kan zoiets relevant zijn voor een publiek. Er zijn veel groepen, zoals Logos, die juist dát tot doel hebben.

VETO: Muziek is toch wel wat ruimer dan enkel "communicatie"?

Godfried: Ja! Muziek kan een creatief proces zijn. Wat dat betreft is het een emancipatorische zaak. Het is een complexe aangelegenheid, maar ik vind het een belangrijk aspect van muziek: door je gevecht met wat je wil uiten, en de technische middelen die je wil gebruiken, komen tot niet alleen een wijziging van je technische middelen, maar ook van jezelf. Dat patroon beschouw ik als wezenlijk voor creatief musiceren.

VETO: Heeft "kompositie" nog een rol in Avant-Garde?

Godfried: Stukken waarin alles vast uitgeschreven is komen haast niet meer voor. Dat is anachronistisch geworden. Dat is geen Avant-Garde meer. Wel zijn er tal van groepen die een bepaald muzikaal verhaal in hun hoofd hebben, zonder dat dat helemaal "ingevuld" is. Bv. hier zijn we stil, daar verwekken we spanning... zo'n macrostructureel ding, dat bij elke opvoering opnieuw wordt ingevuld. Maar als je 't algemeen schema gat analyseren, heb je heel weinig materiaal om te zeggen: kijk, dit is een "kompositie".

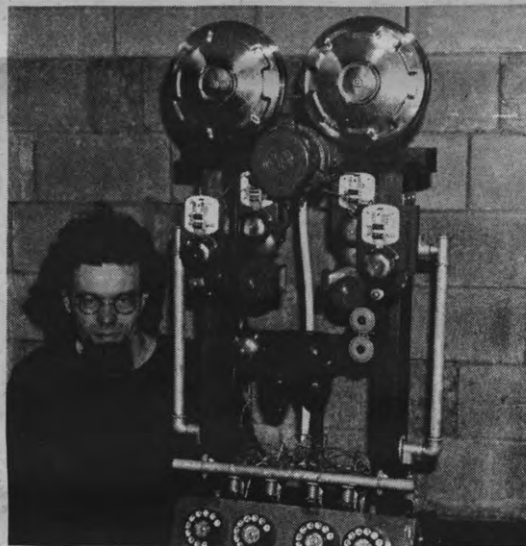
De waardering

VETO: Is er dan nog een onderscheid tussen goede en

slechte muziek?

Godfried: Kijk. Het is niet eenvoudig om zelfs maar alleen voor jezelf iets betekenisvol te maken. Dat moet je maar eens proberen: een uur lang voor jezelf een zinvol muzikaal verhaal opbouwen, zonder tonaliteit daarbij te gebruiken, een muzikaal verhaal dat voor jezelf nog zinvol is. En het feit enkel, dat je er plezier in

genschappen een belangrijke rol spelen - maar ook van de toehoorder. Die moet interesse ervoor betonen en receptief zijn. Toch zijn er volgens mij een aantal intersubjectief aanvaardbare criteria. Het gebeurt vaak op Avant-Garde festivals dat iedereen het er over eens is, dat een bepaalde groep slecht of vervelend is. Maar zo'n groepen verdwijnen vanzelf wel!

Juke-box in de crisis: de Beltelefoon. Draai vier nummers en luister...

vindt, wil daarom nog steeds niet zeggen dat het creatief en expressief betekenisvol is voor jou. Verder is "goed" of "slecht" niet een eigenschap van de muziek alleen, - alhoewel technische ei-

VETO: Het is een veelgehoord verwijt dat Avant-Garde zeer interessant is voor de mensen die het uitvoeren, maar dat de toehoorders erubiten worden gehouden.

Godfried: Ja, de toeschouwers plaatsen zichzelf er buiten, zo kan je 't ook zien. Het uitgangspunt zelf van die muziek, bevrijdend te willen zijn van normen en waarden, vraagt bij het publiek een heel ander verwachtingspatroon. Als mensen met "normale" verwachtingen naar Avant-Garde komen, komen ze er altijd verveeld uit. Ze hopen dan op een bepaalde afloop en een bepaalde herkenning, en die vinden ze niet in die muziek. Bij de meeste Avant-Garde muziek moet je er juist naartoe komen omwille van het boeiend verloop van het onverwachte, van het feit dat die muziek je verwachtingen doorlopend kan tegenspre-

ken. Natuurlijk wel op een interessante manier, want als dat systematisch gebeurt, dan wordt het verveeld.

Moniek: Dat heeft iets te maken met de functie: terwijl commerciële muziek een verstrooiings- en achtergrondfunctie heeft, en klassieke muziek één van verwachting, herkenning en waardenbevestiging, ligt de functie van Avant-Garde op een ander gebied! En in de mate dat de mensen met het oog op 'n verkeerde functie daar naartoe komen, gaan ze d'r natuurlijk geen bevrediging in vinden.

Mixed-media

VETO: In hedendaagse kunst gaan toneel, mime en muziek vaak samen.

Godfried: Wij zijn dan met Logos ook niet zo beperkt: ik ben muzikant en musicooloog, maar wij werken in een theatrale richting. Het afsplitsen van de muziek als autonome richting is trouwens een heel burgerlijk idee.

Moniek: Ik geloof dat nu de opsplitsing in richtingen niet haalbaar is, net als bij de etnische volkeren. Idem in de vroege middeleeuwen bij ons. Die splitsing begint bij de opkomst van de burgerij, omdat kunst moest kunnen verkocht worden. Zo is de paneelschilderkunst ontstaan. Panelen kon men transporteren en verkopen, muren niet. Hetzelfde fenomeen zie je in de hedendaagse kunst: een happening kan men moeilijk gaan verkopen. Wat doet men: men neemt alles op video op, de kunstenaar signeert de tape, en voilà, de galerijen zijn gered. Het product kan verkocht worden. Het vasthouden aan één medium heeft geen enkele andere reden dan de verkoopbaarheid.

Bij Logos zitten we anders. We werken met muziek, mime, dekors, films, omdat je op het podium voelt dat het belangrijk is dat je met al die media tegelijk werkt. Het visuele moet erbij. Het maakt een enorm verschil voor het publiek of je vóór een gordijn speelt of erachter. Maar het gevaar bestaat wel dat het publiek gefascineerd wordt om de verkeerde redenen.

Godfried: Zoals de knopjes die je meesleurt op het podium. (nvdr. van de synthesizers). Sinds we dat hebben opgemerkt, zijn we opgehouden met live elektronische concerten. Dat is zo'n mystificatie, dat we weigeren daaraan mee te doen.

Muziek, maatschappij...

VETO: En jullie muziek in de maatschappij?

Moniek: Het is logisch dat je probeert een zo ruim mogelijk publiek te bereiken, maar wij zitten nu

vervolg op p.19

De Zingende Fiets: zingend en klingend reed hij door de straat.

LES JE DORST BIJ DE BIERGENIE-BRON...
 ONZE brouwspecialisten IN SPE ZULLEN JE
 TERZIJDJE STAAN!!!!

BOEREKOT-BAR

Kard. Mercierlaan, Heverlee.
 Elke dinsdag- en donderdagavond.

Maak kennis met onze **ULTRA-GUNSTIGE
 PROMOTIES...** (o.a. 't bierkaartfenomeen!)
 in het **ALLE-ZORGEN-VERGETENDE** décor van
 het **ARENBERGPARK** !!!!

**U HOUDT VAN STRIPS?
 KOM KIJKEN BIJ
 J.M.LODDEWYCK
 TIENSESTRAAT 87
 3000 LEUVEN**

DUPUIS
 LOMBARD
 ELSEVIER
 STANDAARD
 CASTERMAN
 OBERON
 DE VLIJT
 HET VOLK
 BRABANTIA NOSTRA
 E.A.....

DAGBLADEN -
 TIJDSCHRIFTEN -
 TABAKSWAFTERS

Open van - maandag tot vrijdag - 8.30 u tot 18.30 u
 - zaterdag 8.30 u tot 15 u

TIJDSCHRIFTEN - DAGBLADEN - SIGARETTEN - LOTTO
 Tel. 016 / 22 21 61

Als je 18 bent kies je de bank
 die je de beste diensten kan bewijzen.
Je leven lang.

Vandaag begint voor jou het leven.
 En in het leven kan je best een rugge-
 steuntje gebruiken.

Wij bij de ASLK willen je graag
 helpen. Van bij de start. Open dus een
 Universele Rekening in het agentschap
 in je buurt (we hebben er 1.000 in het ge-
 hele land), je krijgt er een chequeboekje
 en overschrijvingsformulieren om je
 betalingen te doen. Plus een Bancontact-
 kaart (waarmee je 24 uur op 24 geld kunt
 afhalen aan de Bancontact-automaten en
 benzine kunt tanken zonder gereed geld).
 Op die rekening kan je natuurlijk ook

geld ontvangen: je loon, je werkloos-
 heidsvergoeding of het "extraatje" dat je
 ouders je sturen.

En de ASLK biedt je nog andere voor-
 delen. Zoals de "l" lening, extra voorde-
 lig krediet om je te installeren. En het
 Woonsparen: een goedkopere lening
 voor het bouwen of kopen van een
 woning.

Open vandaag nog een Universele
 Rekening. Die
 kan je heel wat
 diensten bewijzen.
 Nu en morgen.

De bank die je een voetje voor geeft in het leven.

Stuur deze cou-
 pon aan de ASLK,
 Wolvengracht 48,
 1000 Brussel, of loop even langs
 bij het agentschap in je buurt.
 Je krijgt er gratis de brochure
 "Er uitkomen met je inkomen..."

Naam _____
 Voornaam _____
 Straat _____ N° _____
 Postcode _____
 Localiteit _____

COLFF
 OUDE MARKT 20, LEUVEN
 016/20 06 22

Leuven, stad van
 de COLFF

zijn bier
 zijn sfeer
 zijn fienen
 zijn vijfjarenplan
 zijn verse soep
 zijn matige prijzen
 waar het steeds acht uur is...

waar de tijd stilstaat
 en de kraan blijft lopen

fonteyn
 medical books

medische boeken
 tegen scherpe prijzen!

FOCHPLEIN 13.. 3000 LEUVEN
 TELEFOON : 22 22 67

specialzaak

muziekkassettes

't muziekdoosje

Diestsesstraat 51A Leuven Tel. 016-22.29.66

BINNENLAND

vervolg van p.17

KOLDER DE BOLDER — RUBRIEK — POLITIEK —

... DE BELGISCHE SITUATIE LEEK VERWARD, ALLES GING VERKEERD, ZELFS DE FRANK WAS GEEN FRANK MEER WAARD, MAAR...

... TOEH KWAM EYSKENS MET ZIJN PLAN OP DE PROPPEN ...

DE GROTE MOEILIKHEID WAS NATUURLIJK OP DE PROPPEN TE KOMEN...

ALLEEN HAD IK HET NOG GEKOND, MAAR MET MIJN PLAN WAS HET EEN HEEL WERK!

(OP DAT OGENBLIK ECHTER... WORDT ER AAN ZIJN PLAN BETROKKEN.)

VERDRIE, DE PLANTREKKERS ZIJN AL BEZIG!

JORRY, MENEER, MAAR DIT IS PLAN SPITAELS!

MAAR HET KWAM AL GAUW IN DE IJSKAST TERECHT.

SPITAELS! IS DIT UW PLAN?

EN WAAR IS MIJN PLAN DAN?

JA, MENEER DE PREMIER.

IN DE IJSKAST, MENEER DE EERSTE MINISTER.

EN WAT DOET MIJN PLAN DAAR, ALS IK ZO URIJ MAG ZIJN?

AFKOELEN, MENEER, ZOALS HET STAAL, DAT KOELEN ZE OOK AF VOOR DAT ZE ER EEN DOSSIER VAN MAKEN...

TROUWENS, DAN BEDERFT HET NIET ONDERTUSSEN.

ALHOEWEL, HET STONK TOCH AL...

NU MOET ZELFS DEZE KOP ZICH GAAN BERADEN...

HOE KAN IK NU REGEREN ZONDER PLAN, PAPA!?

STEL EEN WAN-TROUWENSSTEMMING VOOR, MIJN ZONN.

Gesprek over Avant-Garde

eenmaal in een maatschappij waarin mensen zo worden opgevoed, dat ze zich zo weinig mogelijk vragen gaan stellen. Men probeert de mensen zoveel mogelijk te bevestigen, ze ontspannen te doen voelen. De maatschappij verkoopt Eddy Merckx, mensen naar waar andere mensen opkijken, om hun eigen leven boeiend te maken. Zo krijgt ieder een onbereikbaar ideaalbeeld. Dat is intrinsiek ondemocratisch: je kan niet met 100.000 Elvis Presley's zijn!

Onze cultuur nu, die wij voorstaan, is er een waarin iedereen expressief zou zijn, niet met dure instrumenten of met jarenlange opleidingen... Zo komt het dan ook, dat mensen zich bij onze muziek soms realiseren: "Maar wij kunnen dat ook!". En in plaats van hun eigen creativiteit te beseffen, worden ze kwaad en zeggen ze: "Maar zoiets kunnen wij ook!". Wat een stomme reactie. Mensen die kwaad worden omdat ze iets kunnen!!

VETO: Moet de Avant-Garde muziek zich dan niet zo aanpassen, dat er terug meer contact is tussen het volk en de muziek, om zo de mensen te emanciperen?

Godfried: We weigeren concessies te doen op het niveau van de inhoud van onze muziek. Anderzijds, stel dat ik plots 1000 man had in mijn zaal, ik zou de muziek vernietigen. Het zou haar meest wezenlijke eigenschappen kapotmaken, nl. het contact met het pu-

blek, de gelijkwaardigheid die er infelste bestaat tussen de rol van het publiek en die van de uitvoerder. Als ik voor 1000 mensen speel, moet ik versterking gaan gebruiken, ik moet de toehoorder gaan overstemmen. Ik druk hem achteruit in zijn zetel. Ik blaas mezelf op een podium. Ik geloof niet in een massaspektakel, meer nog, ik weiger het. Niet omdat ik elitair ben, maar omdat ik mijn muziek ermee vernietig. Ik wil wel tien concerten voor 200 mensen geven, maar niet één voor 2000.

Zo gaat Logos regelmatig naar jeugdclubs voorstellingen geven, soms met zwaar verlies. Er komt dan veel volk, zo'n 100 à 200 man. Nadien houden we dan een grote discussie. Maximaal 90% loopt daar weg, maar 10% wordt echt geboeid en die kunnen er dan uren over discussiëren. Dat vind ik een enorm succes.

... en opvoeding

VETO: Vanuit je visie op muziek en op de maatschappij ben je tot kritiek op het muziekonderwijs in België gekomen?

Godfried: Wat betreft het professioneel muziekonderwijs, dat zou ik het liefst bombarderen, dat is de eenvoudigste oplossing. In België is het muziekonderwijs de vuilbak van het andere onderwijs. "Mijnheer, mijn zoontje is gebuisd voor wiskunde, hij kan geen talen, maar hij zal toch wel muzikaal zijn,

hé meneer?" Die zoon wordt ingeschreven in het conservatorium, en doet acht uur per dag het domste wat je kan doen, nl. hetzelfde. (Nvdr. hij oefent 8 uur per dag zijn instrument). Hij krijgt ongeveer niets van algemene vakken. Zo'n mens verlaten het conservatorium met hun eerste prijs en zijn dan volslagen akultureel. Welnu, ik verwacht van een muzikant die betekenisvol is in onze maatschappij, dat hij een intellectueel is. En met ons opleidingsysteem krijg je vakidioten. Intellectuele inzet: nihil, enkel toegeving aan een tijdgebonden muzikale smaak.

Moniek: En als creativiteit inderdaad expressie is en het veranderen van normen en waarden, en het in vraag stellen van zichzelf, dan kan je dat onmogelijk doen met mensen die intellectueel niet genoeg informatie gekregen hebben.

Godfried: Meer filosofisch kan je zelfs zeggen: we schaffen het kultuuronderwijs af omdat we tegen professionele kultuurschepers zijn. Het is immers een waanidee, iemand een beroep te gaan geven dat gebaseerd is op zijn creativiteit: het kreatief zijn is een recht dat iedereen toekomt. Het feit dat nu mensen kijken naar anderen die die creativiteit hebben is een ziektesymptoom. De compensatie voor de vervreemding van hun werkmilieu kopen ze af van andere mensen die dat als specifieke taak hebben gekregen. De mensen zouden zichzelf maximaal expressief en kreatief moeten ontwikkelen.

VETO: En wat dan met de klassieke muziek?

Godfried: De vraag is of daar nog veel interesse voor zou zijn. Ik vind persoonlijk zoiets musicologisch interessant, maar ik vind niet dat dat deel mag uitmaken van de levende cultuur.

Moniek: De dag van vandaag is het belangrijk expressie te geven van wat in onze wereld gebeurt, en dat zijn totaal nieuwe waarden. Daar heb je die klassieke opleiding niet voor nodig.

VETO: Is volgens jullie amusementsmuziek nodig?

Moniek: Ik denk dat dat absoluut nodig is in een maatschappij zoals degene waarin we nu leven. De mensen hebben immers nood aan hun "goeie kick", omdat ze nooit hebben geleerd oplossingen te zoeken voor hun problemen en na te denken.

Godfried: Trouwens, ontspanning, daar ben ik totaal tegen. We leven in een maatschappij die ontspanning voor een aantal mensen klaarblijkelijk nodig maakt. Het is het afschudden van de alledaagse sleur. Ik heb een attitude waarin ik wens dat arbeid iets positiefs is. Als je daar je hele zingeving in kunt waarmaken, dan heb je geen behoefte aan ontspanning, want dan vallen die twee dingen samen. Ontspanning is een aspect van vervreemding. De term "re-kreatie" staat tegenover "kreatief gedrag".

Guido Janssens
Jan Heyman

DE WANTRUWENSSTEMMING WORDT MET NIET MEERDERHEID BEHAALD, AL WAS DE STEMMING NIET GOED...

INDERDAAD, DE STEMMING WAS SLECHT...

EEN STEMMING VAN WANTRUWEN, ALS U BE-GRIJPT WAT IK BEDDEL...

ALS HET PLAN DAN EINDELIJK GEVONDEN WORDT, WORDT HET KOEL ONTHAALD...

TJA, HOE ZAL IK ZEGGEN, WARM IS HET NATUURLIJK NIET...

EERDER FAK, INDERDAAD, HOE-WEL HET ER ZO NIET UIT ZIET...

WORDT VERVOLGD...

FOTOKAR n.v.

Diestsestraat 141
3000 LEUVEN

« *Welkom in Leuven* »

BON GOED VOOR EXTRA :

- 1 wit-zwart film (20 opn.)
- 1 kleurfoto film
- 5% extra korting op fototoestel
- 5% extra korting op een lens
- 5% extra korting op een vergroter
- 25% extra korting op één pak kleurfotopapier

kan elk 1x gebruikt worden bij vertoon van deze Veto.

De gebruikte aanbieding halen wij door.

FOTOKAR

141 DIESTSESTRAAT

3000 LEUVEN

het kafee voor alle tijden
de appel

heropening
eind september

open van 9u. s'morgens tot ...

**Van girorekening tot
complete bankservice.**

met de Raiffeisenkas

minder kopzorgen,

adressen van onze meer dan 1.000 kantoren vind je in de gouden gids, onder de rubriek "Spaarkassen"

RAIFFEISENKAS

International booksellers n.v./s.a., fochplein 6 - 3000 Leuven, tel. : 016/23 69 50

DAGBLADEN en
TIJDSCHRIFTEN

STRIPS voor elke

by

cabay

LEEF TIJD !!

VOOR DE

VOOR IEDER

STUDENT
BOEKEN
KURSUSSEN
DRUKKEN VAN
THESISSEN

ALGEMENE
LITERATUUR
NEDERLANDS - FRANS
ENGELS - DUIJS - SPAANS

academische boekhandel n.v. tiensestraat 82 - 3000 Leuven, tel. 016 - 23 69 50

Grammofoonplaten - Muziekkassetten

Klassiek - Pop - Jazz - Film

De grootste keuze. Voordelige aanbiedingen
het ganse jaar door.

Campus

BONDGENOTENLAAN 30 3000 LEUVEN

Tel : 016-23 92 00

J.J. RECORDS

In den Engel

sfeer...

als in de hemel!

Grote Markt 15
3000 Leuven
Tel. 016/23 11 07

Personeelsgids

Veto werft aan, voor zijn filiaal in Leuven en voor onbeperkte duur: dynamische, bekwame, intelligente, en zelfs onbezoldigde medewerkers (m/v).

Kennis van de Nederlandse taal is vereist

De vakatures hebben betrekking op:

1. Het schrijven van valabele artikels over
  - Sport
  - Kultuur: - Theater
  - Tentoonstelling
  - Verschillende genres muziek
  - Film
  - Lectuur: - "Gelezen" (art. uit tijdschriften)
  - Recenties (zowel romans als wetenschap)
  - Strip recenties (deftige strips)
  - Wereld: - Economie
  - Politiek
  - Buitenland
  - Medebeheer aan de universiteit:
    - sociale sector
    - acadatische sector
  - Sociaal (speciaal onderwijswetgeving of verwanten)
  - Onderwijs
  - Universiteit en Hogeschool
  - Wetenschappelijk onderzoek (speciaal aan de KUL)
  - Regionaal (ruimer Leuvens nieuws)
  - Kringnieuws (correspondenten uit de kringen)
  - Buitenlandse studenten (en hun problematiek)
  - English summary (samenvattingen voor de buitenlandse studenten aan de K.U. Leuven; uitstekende kennis van de Engelse taal vereist.)
2. **Lay-out van Veto.** Speciaal deze mensen komen in aan merking die graag creatief met schaar en lijm bezig zijn. Gezellige bedoening.
3. **Typisten (m/v):** vaste uren, ééns in de veertien dagen. Professionele schrijfmachine verzekerd.
4. **Fotografen.** Persfotografie vraagt handige lui, die overal bij zijn. Kennis van rasteren en druktechnieken welkom.

De kandidaten kunnen onmiddellijk in dienst treden.

Zich wenden: Veto, 't Stuc (Van Evenst. 2D, d.i. bij Alma II, 3000 Leuven. Tel: 016/22.44.38)

Worden verder nog aangeworven, buiten categorie, interviewers (die uiteraard ook voor de verwerking instaan), tekenaars en cartoonisten.

De kandidaat en zijn profiel

"Dat is dan het einde van dit drie uur durende debat. Waarin ik aan de kant van de kandidaten, en daar ben ik blij om, veel argumenten en weinig slogans heb gehoord —wat bewijst dat ze nog geen echte politici zijn." Zo besloot Guy Polspoel (BRT) de confrontatie tussen de kandidaten op 23 maart jl. We betwijfelen of hij met zijn fraaie wending gelijk had. Zelf hebben we een overdaad aan slogans en goede voornemens gehoord.

Maar het succes van deze avond moet wellicht eerder afgemeten worden aan de grote opkomst (foto) en aan de gespannen aandacht die het publiek drie uur lang rustig hield. Dat bewijst dat er nog wel degelijk studenten zijn die zich bekommeren om onze universiteit en om de kwaliteit van haar bestuur. De commentaren van 'insiders' achteraf liepen uiteen. Sommigen vonden dat het panel, dat bestond uit mensen van (resp.) de cultuur-, sociale, onderwijs- en sportwerking van de A.S.R., te tam waren geweest, dat ze de kandidaten te weinig het vuur aan de schenen hadden gelegd. Dat ze te weinig een stellingname hadden afgedwongen. Anderen meenden dat het debat zijn doel had bereikt. Je kan ook niet verwachten, zeggen ze, dat je op zo'n debat krasse uitspraken kan afdwingen. Wel krijg je door deze confrontatie hoogte van het 'profiel' van de kandidaten. De persoon van de rektor is belangrijk.

Profielen.... Blanpain, De Meester, Roosens.

PATROONSFEEST KUL VIJF EREDOCTORATEN UITGEREIKT

Maandag 2 februari vierde de KUL, naar jaarlijkse gewoonte, haar patroonsfeest. Bij deze gelegenheid werden vijf eredoctoraten uitgereikt. In het kader van de oosteuropese wetenschappers die ijveren voor de wijheid, vregen Prof. Victor Brzilowski en Prof. Jacek Wozniakowski een eredoctoraat. Daarnaast werden drie Vlamingen in de wereld toebedeeld met dezelfde onderscheiding: Ir. Norbert Kusters, Pater W. Grootaers en Maria Rosseels.

Dit is geen eredoctor. De skepter is nieuw en kost wel 350.000 fr. Hij wordt 3 keer per jaar van stal gehaald.

Donderdag 12 maart, nationale concentratie te Brussel: ruim duizend studenten zijn naar de hoofdstad afgezakt. 400 uit Leuven. Ze steunen de eisen van het nationaal aktiekomitee voor de demokratisering van het onderwijs (AK.DEM) dat voor de manifestatie had opgeroepen. Gerechtigdige verontwaardiging? Is het onderwijs dan al niet voor iedereen toegankelijk?

Negen jaar

Donderdag 26 februari voerden de geneeskundestudenten actie tegen de mogelijkheid van een vestigingswet en verlenging van studieduur voor geneeskundestudenten (9 jaar ipv 7 jaar). Rond 11 uur werd er een algemene vergadering ge-

houden. Na de volksvergadering trokken de studenten spontaan de straat op richting rectoraat dat een tijdlang bezet werd. Ze wensten een onderhoud met rector De Somer om meer duidelijkheid te krijgen omtrent de meest

ICC : KULTURELE AFBRAAK ?

De term "krisis" wordt de laatste tijd nogal frekvent gebruikt om als dekmantel te dienen waaronder de machthebbers van dit landje ongestoord de weinige instellingen, die nog steeds aandurven rechtstreeks of onrechtstreeks fundamentele kritiek te leveren, één voor één te hoop op een lang leven te ontnemen. Methodes: uitdunning van het personeelsbestand en financiële blokkade ("besparingen").

Flor Bex: "Je kan altijd maar dat deel van het publiek bereiken, dat cultureel geïnteresseerd is. Het ICC als kleine instelling kan de ganse opvoeding van de bevolking niet gaan herdoen."

STUDEREN IN FASEN

"Als Pais' plannen voor studeren in vier jaar doorgaan, zal de student onder grote druk komen te staan. Iedere minuut van zijn tijd zal hij aan studie moeten besteden. Het systeem van Pais is een bankschroef, waardoor vele studenten in de knel zullen komen," aldus Marcus Bakker (CPN) tijdens het debat over de invoer van de tweefasenstructuur aan de universiteiten.

Wat houden de voorstellen van de liberale onderwijsminister Pais dan concreet in?

In essentie gaat het om de opdeling van de universitaire opleiding in twee delen. Tot een eerste fase wordt iedereen toegelaten die zich aanmeldt voor het behalen van de titel van doctorandus (Tees licentiaat). Deze eerste 4 jaren zijn op hun beurt nog eens opgedeeld in een eerste proefjaar ('propedeuse') en een eigenlijke 3-jarige opleiding. Deze propedeuse is bedoeld als selectiefuis. Mensen die falen in dit eerste jaar zouden niet nodeeloos gefrustreerd moeten worden binnen de universitaire malleloten, maar na dit eerste jaar overstappen naar het hoger beroeps onderwijs.

BUITENLAND

**Getuigenis:
Fascisme
in Turkije**

Op 12 september 1980 werd op de radio gemeld dat in Turkije het leger aan de macht kwam. Die staatsgreep vond plaats in het kader van de plannen van de NAVO. Alvoorens het nieuws van de staatsgreep bekend werd, hoorden we van Washington het nieuws dat in Turkije een staatsgreep van de generaals plaatsvond. Een dag daarna meldden de generaals het nieuws, sloten ze het parlement en werd de regering aan de dijk gezet.

**Is die staatsgreep
nodig om de
zieke democratie
te herbouwen ?**

Met een paar voorbeelden kunnen we zien of deze staatsgreep de rodder van de Democratie is, of dit een top-punt van fascistische escalatie in Turkije is, tegen de Antiimperialistische strijd van Turkse arbeidersbeweging en tegen anti-kolonialistische strijd van de Koerdische progressieve krachten. Het parlement bestaat niet meer. Progressieve arbeiders, jeugd en vrouwenorganisaties zijn verboden. Geen enkele politieke partij of vakbond in Turkije, uitzonderlijk in Koerdistan, is open. De massale arrestaties gebeuren elke minuut. Arbeidersstakingen, studentenmanifestaties zijn verboden. De pers staat onder censuur. Alle communicaties met de buitenwereld zijn verboden. Dat is nog altijd geldig. Een voorbeeld: vorige week belde ik met iemand over mijn gevangen broer. Ik sprak Koerdisch, wat niet mag, maar de persoon waarmee ik praatte kende geen Turks. Na een minuut werd de lijn afgesneden. Het enige wat ik heb opgevangen was: "Hij leeft. Zijn vrouw, zijn dochtertjes en een pas 10 dagen geboren zoon zijn ..." De telefoonlijn werd verbroken.

TIENS,
WAAR HEB IK
DAT NOG
GEZIEH ?

Een hutseklutsje van rektorverkiezingen en kringnieuws, van studentikoze ontspanning en van nieuws door en over buitenlandse studenten. Da's Veto. Met een aantrekkelijk aanbod cultuur en strips. Niet altijd even goed - we blijven amateurs - maar leesbaar. En op sommige vlakken ronduit professioneel. Onze berichtgeving over de sociale (lees: vooral financiële) kanten van het studeren bv. Of onze agenda, die zo zoetjesaan volledig wordt (niet in de komkommertijd natuurlijk). En aan de leemtes wordt gewerkt. Zo bv. aan onze berichtgeving over de andere (al dan niet politieke) studentenorganisaties, of aan de rubriek Levensnieuws en aan een serieuze rubriek "wetenschappelijk onderzoek". Tenslotte is de K.U. Leuven, met zijn 22.000 studenten, zijn dozijnen departementen, afdelingen, laboratoria, én met zijn 27 faculteitskringen een enorme, onoverzichtelijke samenleving. Iets waar we geen week over kunnen zwijgen. Wie wel.

**KWIS - TAKS
- RACE ...
HANDICAP - RACE**

Zelfs de verspreidingsbocht kon wagenpoch niet vermindern. Rustig, maar streng en vrijwilligers toe om een helpende hand toe te steken (foto's).

Onderwijswerking Psychologie

Het valt al een tijdje op hoe de kringwerking in Psychologie op onderwijsgebied belangwekkende prestaties levert. Wij van Veto trokken erop uit om er met hen van Psychologie es over te praten. We troffen in het kringhuis (Beriotstraat 2) drie betrokkenen aan die ons schuchter en bescheiden, edoch zeer bereidwillig te woord stonden over hun werk: Noël Herteleer, Marina Avau en Geert Hoornaert.

Inleidend schetst Geert een globaal overzicht van de werking. Er wordt momenteel

gewerkt in 2 werkgroepen: 1 voor de kandidaturen en 1 voor de licenties, die ook kronologisch in die volgorde uit elkaar ontstaan zijn. Vorig jaar ging de (inhoudelijk en kwalitatief) in het oog springende groei van de werking van start. Veel ontevredenheid over de overdadige studiebelasting en de onrechtvaardige selectie (op kwantiteits-, niet kwaliteitsverwerking) verenigde een hechte kern rond steeds duidelijkere objectieven: de mankementen van de situatie onbetwistbaar aantonen en - op langere termijn - daardoor ook de dingen veranderen!

VERBLUFFENDE AKTIE ROND

EL SALVADOR

Gans Leuven in beweging

El Salvador is een klein land in Centraal-Amerika, met 5 miljoen inwoners en omgrensd door Nicaragua, Guatemala en Honduras.

HET VOLK.

Het is een landbouwland waar koffie, katoen en suikerriet de belangrijkste rijkdommen zijn. Maar niet voor het volk. De meeste arbeiders zijn immers verplicht om als dagloner te

gaan werken in de uitgestrekte plantages van de grootgrondbezitters, waar lonen van 20fr. per dag geen uitzondering vormen. Degenen die deze toestand niet meer uithouden en dus naar de steden trekken, belanden meestal in de krottenwijken, dikwijls werkloos en anders verder uitgebuit als industriearbeider.

